Regd No. M. 3289 విడిప్రతికఅణా Regd No. N.45

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు ప్రకటింపబడును

సం॥ చందా రూ. ౬ 103102 ఏప్రెల్ ౨వ తేదీ ౧౯౩౭ గురువారము అ॰ సం॥ చందా ౩

తూపుబజారు, హైదరాబాదు - దక్కన్.

సంపుటము ౧౧ { శా. శ. ౧౮౫౮ ═ శ్రీధాతసం॥ ఫాల్గుణ బ॥ ౧౨ గురువారము ═ ౭వ ఖుర్దాదు ౧౩౪౬ ఫ. } సంచిక ౯౫

హిందువుల సంఖ్య దినదినము క్షీణించుచున్న
ది- ఒకప్రక్క క్రైస్తవులు, మరియొక ప్రక్క మహమ్మదీయులు నిమ్నజాతులవారిని కలుపుకొనుచున్నారు- వారు చూపుదోషము విగ్రహారాధన- దీని నెదుర్కొనుచు ఆర్యసమాజకులు కొంత ప్రయత్నించినను ఖర్చునకు జనత గ్రంథములలో నేయున్నది- ఆర్యసమాజకులయినను విగ్రహారాధన నెదుర్కొనుచున్నారు- ఇట్టిసందిగ్ధములలో నున్న మతమునకు పాశ్చాత్యదేశముల లోవలె ఒకనిర్ణీతరాజ్యాంగమేర్పడి లేక పీఠాధిపతులు నామమాత్రావశిష్టులై ప్రజలకు నియమముగ మతప్రబోధమొనర్చు ప్రచారకులు లేమి సామాన్యప్రజలకు చాలమందికి హిందువులకు మనమతగ్రంథము వేదము అనువిషయమే తెలియకున్నది- ఇట్టిజనులతో నిండిన పల్లెలకుజేరి ప్రబోధించుహరిదాసులే వారికి మతబోధకులనవలయును- వారు సుమధురసంగీతము జనులహృదయము లంటునట్లు పాటియుండు ను- మతముపదేశించినను, సాంఘికసమస్యల నుద్బోధించినను వీరివాక్కు గుర్తింపబడును ప్రజలెల్లరును- ఏలనన, ఉపన్యసించువ నవి కంటె గానముతో కలిపి విషయమును బోధపరచుటకు అవకాశము మిక్కిలి కలదు- మరియొక కారణము కూడ ఇలువ ఖ్యాతిగ చెప్పవలసియున్నది- గ్రామ్యజనులకు మాంత్రికులనిన భయము మెండు, జబ్బువచ్చినను, పిల్లలు పుట్టకున్నను, పొలములోని పైరునకు పురుగుబట్టినను, కుటుంబములో నెవ్వరయిన మరణించినను, కలరా మొదలయిన అంటువ్యాధులు గ్రామమందు ప్రబలినను ఎవడో మాంత్రికుడు ప్రయోగము చేసెనని జనులు గడగడ వడంకుదురు- ఓర్పుగో చిక్కిపడినచో వానియెడ వినయవిధేయతలతో వర్తింతురు- కావున మామూలుగా హరిదాసు పూజలందెను, తీర్చిదిద్దిన తిలకము నుధరించుట చేతకో మాంత్రికుడనని ప్రసంగవశమున బల్కుట చేతనో, మాంత్రికుడనని ప్రసంగవశమున బల్కుట చేతనో వానినిజూచిన భయభక్తులతో మందురు- ఇక, అట్టివారేదిపల్కినను వేదవాక్యముగ శిరసావహింతురు- కాదనిన ఏమోముప్పుతప్పదని యేమోవారిభయము-

ఇట్టిపరిస్థితులలో వేదికయందుపస్థితుడైన హరిదాసు చేయుబోధలలో నేను జనులమనస్సుల లో ముఖ్యముగా నాటుకొనువిషయము లెవ్వి? పురాణకథలు నూతనములు కావు- సామాన్యముగ తరతరములనుండి వినుచున్న సీతా కళ్యాణము, రుక్మిణీపరిణయము, ద్రౌపదీస్వయంవరము క్రొత్తగా జ్ఞాపకముంచుకొనవలసిన పనిలేదు- సంగీతమన్న అప్పటికప్పుడే వినిసి తలద్రిప్పి పిదప మరచిపోయెడిది- ఇక వానిలోని నీతులును కథలవలె నవ్యతలేక మనస్సునందు చిరస్థాయిగ నుండునంత బలకరములు కావు- ఒకపిట్టకథలే ముందునకు వచ్చినవి- ఇవిజరిగినవి కావు- కల్పితములు అసంభవములు- ఇట్టివి కేవలము పరిహాసమునకే చేర్చబడుచున్నవి- కొనిఏ విధముగను ఉపయోగింపబడుటలేదు-

వీటిని చెప్పుసమయమున హరిదాసు సర్వస్వతంత్రుడు- సాంఘికవిమర్శ, సంఘదూషణ మీదస్వభావము-మరియు, హరిదాసు తానువచించువిషయములను జనులు విమర్శించుట మధ్యలో హాస్యముగ నవ్వు కలుగుటకు వినియు గ్రామములో హేతుసినటి నొక్క

నేటి దొంగ హరిదాసులు

అంబటిపూడి వెంకటరత్నంగారు

ఆశ్రమములనుపయోగించుచు- అవిధేయన-ముందు నీచపుజన్మవచ్చును, నరకకూపమునందు శాశ్వతనివాసము, ఘోరపాపము- మచ్చునకొక విషయము చూపెదను- హరికథాకాలక్షేపము జరుగుచుండ గూర్కొనుచు గూనుచుండిన వాడు రాబోవుజన్మమున తుట్టె పురుగగునట- హరికథలో నవ్వినవాడు గాని, ముచ్చటించువాడుగాని, లేచిపోయినవాడుగాని జన్మాంతమున యమభటుల చేగొంపోబడి కాగినసూనెగల తొట్లలో పడవేయబడునట- ఇట్లు చెప్పశాస్త్రములలదని ఏవో శ్లోకములు పాడుటయేమిటి ఫలితమేపొదరు- ఇక స్త్రీలుధరించుభూషణములు దుస్తులు మొదలయినవానిని పోషణచేయుటకు వీరికుత్సాహము మెండు- అట్టి సమయములలో కొందరువారికి తోడై పాటలుపాడుచున్నను స్త్రీలు తలలువాల్చి వెడలిపోవలసినంత పరిహాసమొనర్చి పరాకవింతురు- ఇంతవిమర్శింపబడిన అంశములు వారిగృహములందును తాండవమాడుచుండును- విమర్శించుట సంఘమున కొకవిధముగ నుపయోగకరమగుట సత్యమేయైనను తాంచెయున్న కొంచెంత గాను, లేనివిషయముల నుగూడ కల్పించి సత్యవాక్యములనియు, అసంభవములనియు అనుకొనదగినంత విపరీతమగు పలికియోక్తులతోను వ్యర్థముగ శ్రోతలమనస్సులను నొప్పించుటకు మాత్రమే వాడుట శ్రేయస్కరము కాదు- ప్రతిపక్షులను ముట్టకయే, వీరూహించినవిషయములను చెప్పుచు ధర్మములుగ భ్రమింపజేసి వీరేస్వతంత్రకర్తలైనంత రీతిలో జనులమనస్సులలో నాటెదరే కాని సర్వాంగీకృతములయిన ప్రధానధర్మములను జనులమనస్సులలో చిత్రించుబాధ్యతను గమనించరు, పిట్టకథల వెలుగున కథయను తెరచాటున వీరుమాపించ నర్మములను తోలుబొమ్మలను స్మరించు ప్రజలకు వీరిజీవితము లాదర్శప్రాయములు-

వేషకపై పుష్పమాలాలంకృతులయిన హరిదాసు గారిజీవితమునకును, దానిం దిగినపిదప గడపుజీవితమునకును తూర్పుపడమరలకున్నంత సంబంధముండును-

సంగీతముతో వీరికున్న సంబంధమును పురస్కరించుకొని వీరు ప్రత్యేక గాయకకోవిదుల ననుసరింతురు- చేసెరిగినకొందరు సంగీతపాటకులకు గంజాయి మొదలయిన మత్తుపదార్థముల నుపయోగించువాడుక కలదు- దానివలన దమ్ముచాలవరకుండునని పరక చెప్పెదరు-ఇక జాతులయిన పాటకులకిది తగునాయెననగా వారు సంగీతము జారత్వము విడదీయబడని పదార్థములని వచించుట ననేకపర్యాయము లువింటిని-నటులనుగూడ సంగీతము ప్రయోజనమైయుండుటచే నావిడదీయరాని పదార్థమును చక్కగా కొపాడుచునేయున్నారనియు, నాద్యమండలులలో నిది పరిపక్వదశయందున్నదనియు వాదుర. కావున ఇద్దే ప్రకారముగ కొందరుహరిదాసులును యూజంటలో నొకదానియందుమాత్రము శక్తించవలేకపోయే పరిశ్రమ మొనర్చుచున్నారు

ఒకవిచిత్రము-ఒకనాడు రాత్రియందొకహరిదాసుగారు కథచెప్పి కట్నమునప్పుడే తీసుకొని పూలమాలను మెడయందుంచుకొనియే తప్ప త్రాగి వీధులయందు దుమ్ములో బొర్లుచు, ఉన్మత్తాలాపముల రొదచేయుచు నందు తానుగతిని వచ్చిన వెలయాలిప్రసంగముల బల్కుచుండ ప్రజలు గుమిగూడి నిర్విణ్ణులైరి- మరియొకహరిదాసు గారు నోడ్చిగుడ్లను కూరగాపండుచుండ విడిదియందున, క్రిందటి రాత్రికలలో అయిపతివెంకటేశ్వరుడు ప్రత్యక్షమై అవితరమన్న శిక్షింతునని చెప్పుటచే పట్టోవర్పచున్నానని చెప్పినాడని గ్రుడ్డనందించిన సాకరుడే వచించుటచే సత్యముగ నిట్టియాగడములు జరుగుటలో మనకు సంశయింపనిలేదు- మద్యమాంసములను హరిదాసులే చేపట్టినిడుచున్న నిరక్షరకుక్షుల మెతకి? విద్యావిహీనులైన పలాడులెట్లు చేయుమారగలదు?

పైజెప్పిన అంశములకు సంబంధించని హరిదాసులును, నటకులును, గాయకులును అనేకులున్నారు పరిశుద్ధమయిన జీవితములుగలిగి భక్తిప్రధానముగగల హరిదాసులు కొందరున్నారు- మొదటివారు సర్వోత్తములు- వాగ్గేయ- త్యాగరాజు, రామదాసువంటివారు- జీవితమందు మనుకోరనులేక, నిరంతర భగవన్నామసంకీర్తనము గావించుచు, ఆయానందమునుంచి మనస్సునన్నభావమొనర్పకుండు మహాత్ములు- ఇట్టివారు కొంద రాంధ్రమాతకు నాటికిని సేవయొనర్చుచున్నటే వినుచుంటిమి-

ఇక రెండవవారి కవలను జనసాధారణముగా జేసికొని పవమార్జించుచున్నను, వారిహృదయములు భక్తిపూరితమై కథలందు వ్యర్థప్రసంగములను జేర్పక జనులమనస్సులందు నీతులను, సత్యజీవనమును, వైరాగ్యమును నాటి చెడిపోవుచున్న పక్కగబోధించి, బాహ్యమయినతత్వముల ఆమార్గములను వారననుసరించి భగవత్సేవకేయుండు విరామంగముగ నుండగు- ఇట్టివారితో గలిసియుండుటకవకాశము నాకు లభించినది- వీరిహృదయములు పూర్ణత్వకాని సిరాగమును బొందుటకు మిక్కిలి కృషిచేయుచున్నను, సాంసారికబంధము నుండి దాటిపోవుటకు అవకాశములేని నలకడినొందుచు చింతానిమగ్నులైయుందురు- వీలయినప్పుడు వీరుత్తమమార్గమునుజేరి నిరపరాధులగుటకు మనస్సులను తయారుచేయుచుందురు-

మూడవరకపు హరిదాసులు, వీరుకొత్తక్రొత్త కలావిర్భావకులవంటివారు-వీరు పరిమితత్వాగేసిన గలవలె నామస్మరణమొనర్పుచునే కన్నెయమేమో! క్రిందనుండుదుమును అరిగిపోవుట, తిరిగి పుట ఓరామా! ఓకృష్ణా! అనుచు వింతైనయనలతో నాటకరంగములను సృష్టించుచు వచ్చి ఎగాతుకొని పిచ్చిపరివారులు లగ్గ పగాలయిందని సత్యముకు త్రోసివేసి బహుదయి. పకపొవుటచే సత్యముయుయుల్లడి తల్పకాలములో కొంతమారుపు చేసుకొన్నారు

హిందూమతము మానవజీవితములో పూలమాలలోని దారమువలె నిముడుకట్టి బోధితోయుంటే జీవితములను మతముండి వేరుగజూచినబోధకులు యాలు చేరిననేగాని పరిశుద్ధిలేదు, ఏకేరిదు, రాయపోలు వారన్నట్లు "పల్లెలు తాంత్రికులు భరతలక్ష్మికి" అం హరిదాసులు మతప్రబోధకులు కావున హరిదాసజీవనాదర్శ సాయమైతే, ఇట్లు ప్రసవించవన్న ద్వేషభావముతో మాడక, సోదరుని సంఘహితముకొని భక్తిముక్తులకుపయోగకరములను వారిజీవితములచే జనులకు, జీవము పోస, మతమును మహోపకారమొనర్చువారైరి. అదుగింటే యున్న మతమును నింకను గ్రిందికిగూలునట్లొనర్పకి సర్వవిధముల పైకెత్తుటకును స్వార్థలుబ్ధులుగనొనర్పుటకును నాసేబాధ్యులని గ్రహించి విద్యుక్తమును చక్కగ నెరవేర్తురనినమ్మి ప్రార్థించుచున్నాను

(ప్రతులన్నియు ఖర్చగువరకు అలసించి "హిందువుల పండుగలు" అను గ్రంథము దొరకలేదని నిరాశచెందుచున్నారు)

తలగోరిగినపిచ్చికుదురును

పిచ్చివారి తలవెంట్రుకల కత్తిరించుటవల్లను తలలునున్న గగోరిగించుటవల్లను పిచ్చితగ్గుచున్నదని గుర్తించిరి, కావున అండమనందలి పిచ్చివారిని మెల్లగా ఆ వేపులతలవెంట్రుకల గొరిగించుచున్నారు మంగలిపని పూర్తికాగానే వైద్యులు వారిని చూచి, వీరు అందరును గనబడుచున్నారని చెప్పుటవల్లనే కొందరికి పిచ్చితగ్గనది వినుచున్నాము

Venus established a Local Board for H. E. H. nizam's State See page 2

సంఘసంస్కరణము

ఇ. సీతారామరావుగారు, ఎం ఎస్సి

స్వయంకృత్రిమ ఆదర్శప్రాయమగుసంఘము ఏకాలమునందును ఎన్నటనుండదు. సంఘమందలిలోపములను సవరించుకొను ప్రయత్నమే సంఘసంస్కరణము.

క్రైస్తవమహమ్మదీయాది మతస్థులతో నాకిచ్చట ప్రసక్తిలేదు అవిషయమై చర్చింపబూనినచో గిచ్చపోవను ఇదలించవలయును. ఈవ్యాసమున హిందూ సంఘసంస్కరణము నిమిత్తమైయే కొంతవ్రాయదలచినాను.

నియమములను, లేక కట్టుబట్టులను, రెండువిధములుగ విభజింపవచ్చును. మతసూత్రములు, సాంఘికనియమములు, వ్యక్తిపరముగను సజ్జనగను, మానవాభ్యున్నతికి, పరిపక్వమునకుతోడ్పడునవి. మతసూత్రములు నానిత నిత్యత్వమకజము అవిమారునవికావు. పత్యమతేముల న్నియు వానినేబోధించును, వానివిషయమై వివాదమునకు అభిప్రాయభేదముండదు.

మతసూత్రముల పవిత్రమునై, వానికిసమన్వయముకలుగునట్లు సహింపవలెను. సాంఘికనియమము లేర్పడవలయును. వీనిలో కాలకనుగుణముగాను మానవజాతికంతటను, సర్వదేశములకును వర్తించునవిగనుండును. కొన్ని దేశకాలపాత్రములనుబట్టి మారుచుండును. ఇట్లుమారవలసిన నియమములను మార్చుటయు' సుహృదభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగనుండి, దేశాభివృద్ధికి ఆటంకకరములుగనుండు మూఢనమ్మకములను, ఆచారములను తొలగించుటయే సంఘసంస్కరణము.

సంస్కరణమునకొరకు ప్రథమవిషయము అస్పృశ్యత.

అస్పృశ్యత

హిందూసంఘమునందు ఇంచుమించుగ నాల్గవవంతు అస్పృశ్యు లనబడువారిగ్రసియున్నది. వీరు అగ్రజాతులచేత నీచముగ చూడబడుచున్నారు. గ్రామములకు దూరముగవీరు నివసింతురు, అగ్రజాతులవఒడు వారుపయోగించుకొను బావులను, దేవళములను, స్నానఘట్టములను, ఇతరస్థలములను ఉపయోగింపరు.

ఇట్టిఅస్పృశ్యతవలన హిందూమతమునకు తీవ్రనష్టము కలుగుచున్నదని వేరుగ చెప్పవలసినపనిలేదు. దీనిని మతసూత్రముగా పరిగణించి, ధర్మశాస్త్ర సాహాయ్యమువలన దీనిని సమర్థింపబూనుట వ్యర్థప్రయత్నము. మతమెన్నటికిని అస్పృశ్యతాతత్వమును బోధింపదు. కావున మనమందరము ఈదురాచారమును నిర్మూలించుటకై పాటుపడవలయును.

ఇటీవలనే తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు తమయధికారమునకులోబడిన దేవాలయములన్నిటియందును సవర్ణావర్ణులు, స్పృశ్యాస్పృశ్యులు నిరాఘాటముగ ప్రవేశించి పూజాదికములు జరుపవచ్చునని అజ్ఞ ఇచ్చినారు. ఇదిమెచ్చుకొనదగినవిషయము. బ్రిటీషిండియాయందును, స్వదేశసంస్థానములయందును ఇట్టిశాసనములు బయలుదేరవలయును. శాసనమూలమున సంఘసంస్కరణము సాగించుట సాధ్యమగునని నానమ్మకము. ప్రజాప్రతినిధి ప్రభుత్వములలో, ఇట్టిసంస్కరణవిషయికశాసనములు కష్టముమీదనే బయలుదేరును కాని సర్వతంత్రస్వతంత్రులగు ప్రభువులుగల స్వదేశసంస్థానములలో ప్రభుత్వమువారిట్టి శాసనములను సులభముగ చేయవచ్చును.

"[అ] ప్రజోపయోగమునకై వినియోగించుటకు ఉద్దేశింపబడిన దేవళములు, పాఠశాలలు, బావులు, చెరువులు, స్థలములు మొదలగు ప్రాంతములందు కులభేద లేక అందరును ఉపయోగించవచ్చును ఎవరికిని, ప్రత్యేకకారణము లేక ఆటంకము కల్గింపరాదు."

"[ఆ] అస్పృశ్యులనబడువారు సర్వసాధారణముగ ఈకాలమున గ్రామములకుదూరముగ గూడెములలో నివసించుచున్నారు. ఈపద్ధతి అస్పృశ్యతానివారణమునకు గొప్పఆటంకముగానున్నది ఇట్టిపద్ధతినిమాపుటకై ఇతరవర్ణముల వారితోపాటు వీరును నివసించు నేర్పాట్లు చేయవలయును గ్రామకేంద్రపుహద్దులలోనే వీరును నివసించు నిబంధనము జరుగవలయును"

పైనసూచించబడిన రెండుశాసనములను ప్రభుత్వమువారు అమలునకు తీసికొనిరాగలిగినచో అస్పృశ్యతత్వరలోనే అంతరించును. విద్యా సాంఘిక, రాజకీయాభివృద్ధి వెనువెంట నేసమకూడును

స్త్రీలు

సంస్కరణావశ్యకమగు విషయములలో స్త్రీల స్థితియు ముఖ్యమైనదే

మతవిషయమునను, సాంఘిక ఆర్థిక రాజకీయ విషయములను, స్త్రీకి తగుస్థానము ఈయబడుటలేదు దీనివలన సంఘమునకు పెక్కునష్టములు వాటిల్లుచున్నవి.

తలిదండ్రులు తమ స్త్రీపురుషసంతానమును సమానముగ చూచుకొనవలయును, ఆస్తివిషయమునను, విద్యనేర్పుచుటయందును ఇరువురకును సమానముగు అవకాశములనీయవలెను. గోషాపద్ధతి పూర్తిగతొలగిపోవలయును.

వేయేల,మత, సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయవిషయములలో స్త్రీకి తగినస్థానము లభింపవలయును.

వివాహవిషయిక సంస్కరణములు

వివాహము కేవలము మతవిషయమనియు, దానివిషయమై ఎట్టిశాసనములను జేయుటయు సమంజసముకాదనియు కొందరువాదింతురు. వివాహము మతసంబంధమగు చర్యకావచ్చును. కాని 'ఎట్టివయస్సున వివాహము చేసికొనవలయును' అనువిషయమై అభిప్రాయభేదముండవచ్చును. ఏదిఎట్లున్నను హరవిలాసశారదాగారి ప్రయత్నములఫలితముగను, లార్డుఇర్విను సానుభూతికి సూచనగను, బాల్యవివాహనిషేధశాసము బ్రిటీషుఇండియాయందు చట్టరూపము దాల్చినది. ౧౪ సంవత్సరములకు లోబడినకన్యలును, ౧౮ సంవత్సరములకులోబడిన బాలురును వివాహమాడకూడదని శాసనము నియమించుచున్నది. ఇట్టిశాసనము మనరాష్ట్రమునందును ఏర్పడుటకై ప్రయత్నములు జరుగవలయును.

వితంతూద్వాహమునుగురించియు శాసనము బ్రిటీషిండియాయందును. కొన్నిస్వదేశసంస్థానములందునుగలదు అట్టిదిమనకును అత్యవసరమే.

ఇంతయేగాక వివాహసమయములందలి దుర్వ్యయములనుగురించియు, ఇట్టివియేయగు ఇతరసందర్భములనుగురించియు శాసనములు కావింపబడవలయును.

భోజన ప్రతిభోజనములు

సంపంక్తిభోజనములు మనలోఎక్కువగా ప్రబలవలెను. శాకాహారభోజనముల ఏర్పాటుచేసినచో ఇదిసులభముగ నెరవేరును, దీనివలన భ్రాతృభావమును, ఐకమత్యమును వృద్ధిచెందుటయేగాక ఎన్నిమోక్షపసమస్యలు పరిష్కారములగును

—

పరితాపము

మిత్రగుప్తుడు

దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి పార్లమెంటులో రిపబ్లికను నేషనలిస్టు పార్టియొక్క లీడరగు డాక్టరు మలాన్ బ్రేమె ఇండియన్ ఒపీనియన్ యను పత్రికారాజములో తనసానుభూతిని ప్రకటించుచు నొక వ్యాసమును వ్రాసియున్నాడు. అందలిసారాంశమిటు వ్రాయబడుచున్నది.

హిందూదేశ ప్రస్తుతపరిస్థితులతిలకించి నేనిపుడు మొదటికంటె అధికముగ బ్రిటను సామ్రాజ్యాధిపత్యమును వ్యతిరేకించుచున్నాను అంగ్లేయులు తమ మాతృదేశ లాభాశయమునకై భారతదేశమును పీల్చి పిప్పిచేయుచున్నారు, ఈవిధానమువలన భారతీయులచెంతనుండి ఒ మాత్రము మిగిలిపోయినవిశ్వాసము మరియు బీదతనము మరింతహెచ్చినది.

ఈవిధానమునందు, అంగ్లేయులు మొగలియా ప్రభుత్వవిధానము ననుకరించుచున్నారు.నూటికి డెబ్బదిభారతీయులు తినకూడులేక యల్లాడుచుండ, ఢిల్లీనిమాత్రము నూతనముగ నిర్మించుటకు లక్షలరూపాయలను వ్యయపరచియున్నారు. అంతియాకాక మప్పదికోట్లప్రజలు విద్యావిహీనులై పశువులుగా జీవనయాత్ర సాగించుచున్నారు.

దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి ప్రాచీన పటుంబములు, నిస్సంశయముగ పేదలిదేశములోని నూటికి తొంబదిమందికంటె మేలైన స్థితిలోనున్నారు. బొంబాయి కలకత్తవంటి గొప్పసుప్రసిద్ధపట్టణములలో వేలకొలదిప్రజలు రాత్రులందు వీధులలో నిద్రించుచుందురు. ఏలనన యుండుటకు వీరికికొంపలైననులేవు, నేనువీధులలో సంచరించునప్పుడు, వీరుపరుండ,వీరినిదాటిపోవుట నాకుకష్టమనిపించెడిది అప్పుడప్పుడు నాపాదము వీరికితగులుచుండెడి.

దారిద్ర్యమునకుమేరలేదు, నూటికి తొంబదిజనులు అఖండబీదతనమునందు మునిగి తేలుచున్నారు, జనులెక్కువగ చాలీచాలని గడ్డిగుడిసెలలో తలదాచుకొందురు. ఆరుజరోగ్యమునకుగావలసిన ప్రాథమిక సౌకర్యములైనను లేవు. మొత్తముగవిచారించిన ప్రతిభారతీయుని నిత్యదినసంపాదన రెండు పెన్సులని ఇండియను నేషనల్ కాంగ్రెస్ ప్రకటించినది, ఆఫ్రికాలోనుండు భారతీయులు ఎంత నిర్బంధింపబడినను, వీరుభారతదేశమునకు మరలిపోవుటయను ట దుర్లభము. ఆఫ్రికా నుండి భారతదేశమునకు మరలినవారు పశ్చాత్తాపపడుచున్నారు, అందరిపెక్కుజనులు మరలఆఫ్రికాకువచ్చుటకు,అనుమతిని ప్రసాదించుటకై విన్నపములు చేయుచున్నారు భారతీయులను ఆఫ్రికానుండితీసివేయుటకు వివాదించుటకుముందు వీరిక్షేమము నరయుటయే మొదటిప్రశ్న

భారతదేశ భవిష్యత్తునుగూర్చి కొంతనుడువవలసియున్నది. యూహింపతగినంతవరకు, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము చివర నాట్యరంగమును ప్రవేశించినది. హిందూదేశములో జయింపలేని దేశద్రోహముపొడసూపినది. మహాత్మా గాంధీయొక్క అధిపత్యము, తొలగిపోవునని తలంచుట ప్రమాదము. వీరివ్యక్తిత్వమునెంతయు నాదర్శప్రాయమని సాంప్రదాయముగ భారతీయులు దృఢముగ నభిప్రాయపడుచున్నారు. అతనినో

[౧౦వ పేజి చూడుము]

తెలంగాణా వార్తలు

గాలిఉప్పెన రాలవాన

[విలేఖరి]

(జన్గాంతాలూకా) ౯ ౧ ఖుర్దాదు జేడికల్లు, గొలనకొండ, గుముడవెల్లి, వెల్మజాల, మొదలైన గ్రామాదులపై ఫాల్గునబహుళ ఆదివారము సాయంత్రము ౫ గంటలసమయమున రాలవానగురియుచుండగా దానివెంట పెద్దగాలికూడావచ్చి కొన్ని చెట్లకొమ్మలు విరిచి మొద్దులుచేసెను- కొన్ని నోట్ల వక్కలువక్కలుగా చీల్చివేసెను-కొన్ని చెట్లకూకటి వేళ్లతో పెళ్లగించి దూరదూరము పారవేసెను ఈఉప్పెనలో లక్షలకొలది చిన్నపెద్ద చెట్లేగాక పట్టిమొద్దులుకూడా పెకలింపబడెను. చెట్లుగాలి యెన్నియోపశువుల అంగములువిరిగెను,కొన్ని వెంటనే మరణించెను కొందరు మనుష్యులు కూడా పశువులగతిపొందిరి. వడగండ్లు ఒకప్పుడు కొన్ని మామిడికాయలంతగూడా పడెను రాళ్ళదెబ్బలలో చెట్లు విరుగుచుండగా గుడిసెలు ఎగురుచుండగా పిల్లలు పెద్దలు గడగడ వడకుచుండిరి. ఫాల్గుణమాసము నుండి కుంభవర్షములుగురిసి పంటలు నష్టమైనవి. పల్లెలయందు జ్వరములు మొదలగువ్యాధులు వ్యాపించుచున్నవి. నేలయంతట పచ్చబడినది కాని పశువులకుమాత్రము మేతదొరకుటలేదు. వ్యవసాయకుడు వ్యాకులపరంపరలో చిక్కినాడు, పరమాత్మ యతనికి శాంతినొసంగుగాత.

చిరుతపులి మరణము

కన్వటు, ఆర్దిబెహష్తు ౩౧:-

ఈప్రాంతములో చిరుతపులులు మిక్కిలిగా గాగలవు ఇటీవలనే సర్దారుఖావనుసతడు అడవిలోనుండిపోవుచుండగాఒకచిరుతపులి ఆతనిపైకివచ్చెను. అదృష్టవశాత్తున ఆసమయమున అతనివద్ద తుపాకియుండినందున వెంటనే గుర్పెట్టికాల్చివేసెను.

బోధ్ తాలూకా గ్రామమునకు రెండుమూడుసంవత్సరములనుండి ఒకచిరుతపులివచ్చి మనుష్యులచంపుచున్నది. గతసంవత్సరములో ముగ్గురిని, ఈసంవత్సరములో ౧౨ మందిని మారణముగావించినది. ఈమృగము ఎక్కడినుండునో ఎవరికి అంతుదొరకకుండుటవలన ఎవరును వేటాడుటకు వలనుపడుటలేదు.

రైలుప్రమాదపు విచారణతీర్పు

పోయినఇస్ఫందారు నెల ౧౨ వతేదినాడు షాదునగరు తిమ్మాపూరులమధ్య ఒకఖాళీఇస్పు రైలుబండితోఢీకొనుటచే ౯ మంది మరణించుటయు, మరి ౧౧మందికి గాయములగుటయు తెలిసినవిషయమే దానిని విచారణచేయుటకై పెంకుహాయలో సెం- ౭ వక్కలులో ప్రభుత్వమువారి సీనియర్ రైల్వేఇన్స్పెక్టరుగనుండువారువచ్చి మొటారుడ్రైవరు తప్పతాగి ముందుగా ఎంతహెచ్చరికచేసినను వినక రైలువచ్చుచున్నను నిరోధ్ధాటబోవుటచే నీప్రమాదము జరిగెనని తీర్పుచెప్పిరి- కాని అక్కడి రైలుమార్గముపై పెద్దమార్గముకలియుచోట ఒడ్లను రైలువచ్చుసమయమున అప్పటకు గట్టిఏర్పాటుకూడలేదని గ్రహించుటేడినది- విచారణ ప్రమాదముజరిగిన మరుసటిదినమేజరిగెను- నైజాం రైల్వే ఏజంటుఅసు స్లాటర్ గారును, జిల్లాకళాఖాధకారి హాలిన్సు గారును, హైదరాబాదు రైల్వేపోలీసు సూపరింటెండెంటుడగ్లస్ గారును విచారణసమయమున నుండిరి-

గ్రామమంత భస్మమైనది

ఆసిఫాబాదు, ఆర్దిబెహష్తు ౨౯:

ఈజిల్లాలో చేరిన కన్వటు తాలూకాలోని గుల్గ్రామమనుచోట ఆర్దిబెహష్తు ౨ నాడు మధ్యాహ్నము సరియైనగాలివీచి ఒకయింటికి నిప్పంటుకొని ఆనిప్పు గ్రామమెల్ల వ్యాపించెను. గ్రామమంతయు వీకముఖమున కాలుచుండెను. సుంకపు శాఖ నాకా కార్యాలయములో మొత్తమురికొన్ని నగదుడబ్బుతోసహా కాలిపోయినది. పగటివేళ అయియుండుటచే ఇండ్లయందునుకూడా ఎవరులేకుండిరి, సాయంత్రము చాలాప్రయాసమై ఆరినది. పశువులు కూడా అడవియందే యుండినందున ప్రాణనష్టము జరిగియుండలేదు, గ్రామప్రజలు పైబట్టలతో మిగిలియున్నారు.

సిద్దిపేటలో ప్లేగు

మెదకుజిల్లాలో చేరిన సిద్దిపేట తాలూకా గ్రామములో చాలాచోట్లు ఎలుకలు పడుచున్నట్లును, అందుచే ఇండ్లను వదలివేయుచున్నట్లును తెలియుచున్నది. ఇంతేగాక, స్ఫోటకము, మరియు జ్వరములుకూడా కలవు.

ఆర్దిబెహష్తు ౨౮:-

గలవారమునుండి ఆనగా వర్షములు కురిసిపోయి, ఎండలు తీవ్రముగా నున్నప్పటినుండి గత్తరతన ప్రభావమును చూపుచున్నట్లును నివారణ పదుపాయములు చేయుచున్నట్లును తెలియుచున్నది యింకా కొన్ని జిల్లాలనుండి ఇట్లే వార్తలువచ్చుచున్నవి.

పులివేట

ఆసిఫాబాదు, ఆర్దిబెహష్తు ౩౧:-

కొలదిదినములక్రితము నవాబు మొయునొద్దౌలాబహాదరుగారు వేటాడుటకు ఆదిలాబాదు విజయముచేసియుండిరి. వీరు మూడుపులులను వేటాడిరి. ఆర్దిబెహష్తు ౨౨ వతేదినాడు మేజరు జి, వి పటక్ మరియుమేజరుడబ్ల్యూ. గార్లు వేటనిమిత్తమైవచ్చి సిరిపూరు ముసాఫరు బంగ్లాలో బసచేసి ౨౮ వతేదినాడు ఓంటుపల్లిచుట్టుప్రక్కలలో ఒకపులిని వేటాడిరి. దీని పొడవు ౧౦ అడుగులకు మించియుండెను.

మరట్వాడావార్తలు

పాదిరీలపై ముసల్మానుల మొఱలు

ప్రభుత్వమువారికి

లాతూరు, అర్దిబెహస్తు ౩౦.—

లాతూరుగ్రామ మహమ్మదీయులు ప్రభుత్వోద్యోగులకీక్రిందివిధమున నొకవిజ్ఞప్తిని పెట్టుకొనిరి:—

"పోలీసుకార్యాలయమునకు వెనుక మహమ్మదీయుస్మశానవాటికలో పాదిరీజాతివారు ఉంటూఉన్నారు. వారియందు గృహముల ఏర్పరచుకున్నారు. వారిపిల్లలు మలమూత్రములు వదలుచుందురు. ఇందేగాక మస్తుపదార్థములను కూడా ఉపయోగమునకు తెచ్చుచుందురు. ఈ స్మశానభూమిసమీపమునుంచి అధికారులు వచ్చుచుందురు." విజ్ఞప్తి ఫలితమింకను తేలలేదు.

లోభికి వ్యయమెక్కువ

నారాయణఖేడు, అర్దిబెహస్తు ౩౦ —

నారాయణఖేడు నుండి నిజాంపేటవరకు పాయిగాపక్షమున మొరమురోడ్డు వేయపడుటకై ౧౩ వేలరూపాయలు అంగీకరించియున్నారు. ఈరోడ్డు సుమారు ౧౦ మైళ్ళుండును. ప్రదేశమంతయు ఇసుకగానుండును. మార్గమధ్యముల నొక కాలువయుండుటచే ఒక చిన్నవంతెనకూడా నిర్మింపబడును. కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము ఈరోడ్డువకుగాను ౧౬-వందలరూపాయలుమాత్రము చాలునని తలచబడి తర్వాత వేరేవక్షానొకదానిని సిద్ధపరచి ౫ వేలు అవసరమని అంగీకరించి సంజీవరావుపేట దేశముఖుగారి పరము చేసిరి. పనికూడా నెరవేర్చిరి. నిర్మాణానంతరము ఒకసామాన్యవర్షమునకే పైనున్నంత కొట్టుకొనిపోయి గండ్లేర్పడెను. అందుచే తిరిగి ఆవేసడమునకుగాను ౧౩ వేలు అంగీకరించబడి ఈనిర్మాణము ఉప్పల్ పట్వారియగు వెంకన్నగారిపై బడినది.

కల్యాణి (జాగీరు) వార్తలు

కల్యాణి, అర్దిబెహస్తు ౨౯:—

ఈగ్రామములో నిజాంప్రభువుగారి రజతోత్సవచిహ్నముగ నొకవైద్యశాల నిర్మించుచున్నారు కాని నిర్మాణస్థలము ఆరోగ్యమున కనుకూలముగలేవందుని ఈజాగీరు నవాబుగారికిని ప్రజలకును ఇష్టములేనట్లు తెలియుచున్నది.

రైలుబస్సు ఇదివరలో రాత్రిసమయమందు ఈగ్రామములోనిలుచుండెడిది—కాని నెలరోజులనుండి యిక్కడ వుండుటలేదు—ఈరోజు ౩-౧౦గంటలకు వెళ్లినబస్సు తిరిగి మరునాడు ఉదయం౧౧గంటలకుగాని రాదు. ఆకస్మిక అవసరముల కనుకూలమగుటకు స్వంతమోటారులు కూడాలేవు. ఇక్కడ బస్సునిలుచు స్థలముకూడాలేదు— ఎప్పుడైనను ఏదైననొక మైదానములోనే నిలుచుండును—స్త్రీలకనుకూలమగు వసతి ఏర్పాటులేదని మొత్తముపైనొక విశాలస్థలము—మోటారుగ్యారేజీకొరకై స్థలనిర్ణయమై నిర్మాణమున కనుమతికూడా దొరికినటుల తెలియుచున్నది—

హుమ్నాబాదులో హిందూ మహమ్మదీయ సంఘర్షణము

బీదరు, అర్దిబెహస్తు ౨౯:—

నవ్వఖాను సుబాదిరులో చేరిన హుమ్నాబాదుయను తాలూకా గ్రామములో మొహరం ౧౨వ తేది [ఈరోజే హోలీవినోదములో ముఖ్యదినము] నాడు హోలీఆడుచున్నవారికి, మహమ్మదీయులకు ఒకచోటసంఘర్షణజరిగినది-తత్ఫలితముగ ౧ మహమ్మదీయునికి బలమగు గాయములు తగిలినటుల తెలియుచున్నది. తాత్కాలిక తాలూకాధికారియగు మౌల్వీ యూసుఫుఅలీఖాన్ గారు సంఘర్షణాస్థలమునకేలంచి ఇరుపక్షములవారిని స్వాధీనములోకి తీసుకొనిరి పోలీసువారు చాలినంతమంది లేనందున వారిసహాయమంతగాలేకుండెను. ఎట్లో అల్లరిని అణచేసి, గాయపడినవాని వాఙ్మూలముతీసికొనిరి. తగుచర్యతీసికొని విచారణ జర్పుచున్నారు. ప్రస్తుతము శాంతిగానేయున్నది.

పిడుగుకు నలుగురి ఆహుతి

నాందేడు. అర్దిబెహస్తు ౨౯:—

ఈజిల్లాలో చేరిన ఖందావరతాలూకావరణలోని అష్టూరుఅనుగ్రామములో ప్రతిరోజు మబ్బులుగామండుటయు, అప్పుడప్పుడు ఇంచుమించువర్షించుటయు మెరుపు మెరసి పెద్దధ్వనులగలుగుటయు జరుగుచుండెను. నిన్నసాయంత్రము ౧౦ ౪-౫ లవేళ వర్షముకురియుచున్నప్పుడు అష్టూరుకు నాల్గుమైళ్లదూరమునగల నహాల్ గ్రామములో ఒకచేనులో పిడుగు అసమయమున వ్యవసాయపనులలో నిమగ్నులైయున్న నలుగురివ్యవసాయకులపై పడినందున వారు వెంటనే మరణించిరి. ఈనలుగురు మహారాష్ట్రులు.

విద్యుచ్ఛక్తియంత్రమునకు నిప్పంటుకొనుట

ఔరంగాబాదు, అర్దిబెహస్తు ౨౯:—

ఔరంగాబాదు విద్యుచ్ఛక్తిభవనములో ఒకవంక ౩-౪ పెద్దపెద్ద క్రూడ్ ఆయిల్ డబ్బాలు పెట్టబడియుండెను. అందు మూడుడబ్బాలమాతలతియుటకు వేరుచేయుచుండగా నిప్పంటుకొనెను. సాధ్యమైనంతత్వరలో తక్కిన డబ్బాలను ప్రక్కకుతీసి, ౧౦౦ అడుగుల దూరమునగల నీటిహౌసునుండి నీరుతెచ్చి అగ్నిని ఆర్పివేసిరి. నష్టమంతగా వాటిల్లలేదు సినిమాలోవలె విద్యుచ్ఛక్తిలో భవనములో అగ్నిచల్లార్పుటకు పరికరములుగాని ఇసుకతో మరియు నీటితో నింపిన బకెట్లుగాని లేవు. అందుచేత అగ్నిచల్లార్పుటలో ఇబ్బందులు జరుగుచుండును.

ఆపోహచే సంఘర్షణ

౩౭ మందికి గాయములు

లాతూరు, అర్దిబెహస్తు ౨౯:—

కొన్నిరోజులక్రితము స్థానిక మహమ్మదీయుడొకడు, మహమ్మదుయిస్మాయిల్ అను నొక పహిల్వానుతో చింగోలిఅను గ్రామమునకు పోవుచుండిరి. మార్గమధ్యమున కొందరు భూమివిషయమైన తగాదాయేర్పడి వివాదములు జరుగుచుండెను ఈసందర్భమున పైఇరువురు అచ్చటనే వచ్చుచుండుటగని వారుకూడా వీరిని చెదిరించుటకు వచ్చుచున్నారనే ఆపోహముచే వారిపైదాడివెడలిరి. అంతట ఇరుపక్షములలో ఘోరమైనసంఘర్షణ ప్రారంభమై తత్ఫలితముగ ౩౭మందిగాయపడిరి. అందు పహిల్వాని స్థితి ప్రమాదకరముగానున్నది. గాయపడినవారు వైద్యశాలకుచేర్చబడిరి.పోలీసు వారివిచారణ సాగుచున్నది.

ప్రతిష్ఫ్యాక్టరి అగ్నికి ఆహుతి

లక్షలకొలది నష్టము

రాయచూరు, ఆర్డిబెహస్తు ౨౭:-

ఈరోజు మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలకు గౌరీశంకర ఫ్యాక్టరీకి నిప్పంటుకొనినది. అప్పుడు గాలి వడిగా వీచుచుండెను. ఫ్యాక్టరీ నలు వైపుల అనేక వెలగల ప్రత్తి నిలువ చేయబడియుండుటచే నలు వైపుల ఏకరీతిగా అగ్ని జ్వాలలు చెలరేగి ఫ్యాక్టరీ వద్దికి వెళ్లుట ఎవరికిని శక్యము కాలేదు. వేలకొలది జనము చుట్టుముట్టియుండిరి. అంత రాయచూరు మండలాధికారియగు నవాబు గౌసుయార్జంగు బహద్దరు గారు, రక్షకశాఖోద్యోగులు తమపటాలముతో వెంటనే ప్రమాదస్థలమునకు విచ్చేసిరి. అగ్ని చల్లార్పు పరికరములు లభించవందున చల్లార్చుటకు ఏవిధమునను వలనుపడలేదు. మండలాధికారిగారి ఆజ్ఞపై నల్లాలువదలి వేసి అగ్ని చల్లార్చుటలో కొంత ప్రయాసపడిరి. ౧౫ మైళ్ల దూరములోగల పర్మనీ అమృచోట ప్రత్యేకరక్షకపటాలము ఉండగా వారిని తంతిద్వారా సహాయార్థము పిలపించబడెను. కానివారు తొందరగా వచ్చుటకు సరియైన వాహనము లేక ... కొలినవిక తో రావలసివచ్చెను. అయినను వైజ్ ఆఫీసరు అరుయూనస్ ఖాన్ గారు తమపటాలముతో అతిగ కొలములో ప్రమాదస్థలమునకు వచ్చి ౩ కి వంచ నలేకుండ ప్రయత్నము చేసిరి. సుమారు ౧౦౦౦ల వెలగల ప్రత్తి కాలుచున్నది బయటికిలాగి వేసిరి- అంతేగాక కాలుచున్న ప్రత్తి మంగ్ల మైనివలన సుమారు రెండుగంటల కాలములో అగ్ని స్వాధీనమునకు తెచ్చుకొనిరి- నష్టము సుమారు రెండు లక్షలవరకు జరిగియుండినని స్పష్టముగా తెల్సిరి- నిలువయున్న మాలంతయు భీమా చేయబడినదని తెలియుచున్నది- రాయచూరులో పది ప్రెస్సులు, ఫ్యాక్టరీలు కలవు- కాని ప్రభుత్వపక్షమునగాని యజమానుల స్వంతమునుండిగాని నిప్పు చల్లార్పు యంత్రములేవు- నల్లాలేర్పడిన నుండి గ్రామమునగల బావులన్నియు మూసివేయబడినవి- అందుచే ఇటువంటి అపాయకాలకమును చాలాయిబ్బందులపాలు కావలసివచ్చుచున్నది- ఇట్టి వ్యాపారస్థలములందు నిప్పు చల్లార్పు యంత్రములనదియు ప్రత్యేకరక్షకపటాలము, వీరికి వాహనములు ఉండుట అత్యావసరము-

—————

సంతాన నిరోధము అవసరమా?

రచయిత్రి:

శ్రీమతి బులుసు ప్రకాశమ్మగారు

"సంతాననిరోధము" అంటూ ఒకమాట ఈమధ్య అతిగా వినబడుతూంది. ఇదిమనదేశములో సుమారు రెండు, మూడు సంవత్సరాలనుంచి తలయెత్తింది. స్త్రీలసభలలోనూ ఇదిఒక ప్రధానమైన చర్చనీయాంశం. ఈసంగతి ఎత్తగానే ప్రారంభమయ్యే వాదవివాదాలతో సభరాత్రి తొమ్మిదిగంటలయినా కూడా ముగింపవీలగుటలేదు. బుద్ధిమంతులయిన అధ్యక్షిణులు దీనిని కార్యక్రమంలో కొసనివేస్తున్నారు. పురుషులుకూడా కొందరు బాహాటంగా తిరగడంలో పురోద్దేశములకు లెక్కచేయక దీనివిషయమై ప్రచారము చేస్తూనేవున్నారు. పత్రికలలో మూడు పాళ్లు ఇందుకుసంబంధించిన ప్రకటనలే. అర్థము శుభము తెలియని పదేండ్లపిల్లవాడు వానిని చదివి "అంటేఏమిటమ్మా?" అని తల్లిని అడిగితే వాడ్ని మరిపించలేక తల్లి ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతోంది.

పాశ్చాత్యులనుండి మనదేశమునకువచ్చుచున్న సుగంధవాయువులలో ఇదొకటి. సందర్భాసందర్భము లెలావున్నప్పటికీ, వారాచరించు విషయములకు మనము "భళా భళా" అని తలలూపుతున్నాము. ఇదిమనకి పరిపాటయింది అయితే, వారిస్థితులు వేరు. మనస్థితులు వేరు మనదేశపువేడి వారికిలేదు. వారిదేశపుచలిమనకిలేదు మనవారివలె అక్కడి ఆడువారు నలుగురుబిడ్డలతో ముసలివారు కారు. వారికి గృహనిర్వాహణమే ప్రధానముకాదు. ప్రతివారూ యేదోవిధముగా కష్టపడి కొంతొంత ఆర్జించుకుంటారు జీవితమంతా రెండోవారి అవసరంలేకుండా స్వేచ్ఛగావారు వెళ్ళదీసుకోగలరు. అందుచేత వారికి పిల్లలు కేవలం ఆనందమునకుమాత్రమే. మనదేశపుస్థితి అన్నివిధములబావికిన్వతిరేకము. అందుచేత సంతాననిరోధము హిందూస్త్రీలకు, హిందూ సంఘమునకూ ఎంతమాత్రము ఆచరణీయము కాదు.

"కుటుంబానికి నల్గురేసి పిల్లలు"

ఈమధ్య కొందరు మహానుభావులు "కావలసినవారు కావలసినంతమంది పిల్లలను కనండి ఎక్కువమంది బిడ్డలతో వేగలేక అవస్థపడేవారికే మేము చెప్పేవన్నిని, అదీగాక దేశములో జనాభా జనసంఖ్య అతిగా పెరిగిపోతోంది. దీనితో దారిద్ర్యము కూడా ఎక్కువవుతోంది. ఈసంతానాధిక్యతవలన స్త్రీల మరణములు కూడా ఎక్కువవుతున్నవి ఈఇబ్బందులన్నింటికి మంచివిదుకనై దేశము బాగుపడాలంటే ఒక్కటే ఉపాయము కనబడుతోంది. ఒక్కొక్క సంసారానికి నల్గురేసి చొప్పున పిల్లలు పుడుతూంటే చాలా బాగుంటుంది" అని చెప్పుతున్నారు.

కావాలన్నప్పుడు పిల్లలు వస్తారా?

సరేమితిగా ఇష్టానుసారము అవసరాన్నిబట్టే పిల్లలనుకనవచ్చు డబ్బులేక పిల్లలను పోషించలేకపోతే కనటం మానాలి. ప్రస్తుతానికి బాగానే వుంది.

మరిమనకు డబ్బు ఎప్పుడుంటుంది? పిల్లల అవసరమెప్పుడు? డబ్బువున్నప్పుడూ, పిల్లలు కావలసినప్పుడూ పిల్లలు అనగానే వస్తారా?-(వద్దంటే మానివట)-ఇదైమైనా మెడ్రాసుమరొక అవసరానికి ఓడబ్బుయెక్కువైనా తెప్పించుకునే వస్తువా?

ఇప్పుడుమనము ఆలోచించవలసిన సంగతులివి:-

స్త్రీకి సామాన్యముగా ఏవయస్సులో పిల్లలుకలుగుతారు? ఆరోజులలో వారి సంసారస్థితి సాధారణముగా ఏలావుంటుంది?

స్త్రీలు పిల్లలుపుట్టినా, పుట్టకపోయినా నలభైఏండ్లువచ్చేసరికి ముసలివారవుతున్నారు. (ఇది జనసామాన్యముమాట) పిల్లలుకలిగేది మూళ్ళయిదుఏండ్లవరకే ౨౦, ౨౫ ఏండ్లవయస్సులో పు వారికే అయిదారుగురుపిల్లలు త్వరగా కలిగితే కలగవమున్నూ-అలాగుకానివారికి లేకపోతే అసలేలేకపోవటమున్నూ-ఉంటే ఏఇద్దరో ముగ్గురో ఉండటంఅరుదు.

ఈవయసులో సామాన్యముగా స్త్రీ పురుషులు ఒకరియందుఒకరికి అతికామము ఐహికభోగములయందు అమితమైనకోరికలతో ఉంటారు. డబ్బుఏమీవుండదు. ఉద్యోగపు ప్రయత్నములలో ఉంటారు. ఈస్థితిలో పిల్లలు ఒయలు దేంతే అన్నిచిక్కులే కనుక ఈ సాధనములు వారుతప్పక స్వీకరిస్తారు కొన్నాళ్ళు వారు మంచిస్థితికివచ్చేసరికి స్త్రీకి ముప్ఫైయేండ్లు పైబడతాయి. అప్పుడుపిల్లలు కావాలనిపిస్తుంది మరి పిల్లలు అనగానే వస్తారా? ఒకవేళవచ్చినా ఎందరుకలుగుటకు అవకాశంవుంటుంది, ఇప్పటికాలపు ఆయుర్దాయములు మూస్తే ప్రమమముకయేళ్లై, స్త్రీకనలభై రాగానే వారిలో మెనపుగరించి, పెద్దవాళ్లు వాళ్ళకేమి అదృష్టవంతులు అనిఅంటున్నాము కదా! మరి ఈపిల్లలు పెద్దవారైనపిదప తల్లిదండ్రులకు ఏవిధముగ ఉపయోగించగలరు!

పిల్లలు లేకపోతే ఏదోలోటుగా వుంటుంది

స్త్రీపురుషులకు ఒకపదే ళ్లపాటు స్వేచ్ఛగా ఉన్నతరువాత బిడ్డలులేనియెడల ఏదోలోటు ఒకటి తెలుసుకున్నట్లు గాకనపడటం మొదలవుతుంది. పురుషుడు తీరిక అవడమే తడవు గా స్నేహితుడింటికివెళ్ళి అతనిపిల్లలతో కొంతకాలక్షేపంచేయడం మొదలెడతాడు. స్త్రీపామరమ్మ బిడ్డనుపాయివద్ద కూర్చోబెట్టుకుని ఆ ఓడ్డతో ఉల్లిబిల్లిసంభాషణచేస్తూ వంటచేయడము కూడావుంటుంది, ఆపిల్లఏదిపాడు చేసినా ఎంతో విధాయకులాలుగా సవరించుకుంటుంది. భార్యాభర్తలు ఒకచోటకూర్చొగానే వారిమాటలన్నీ ఈపరాయిబిడ్డలను గురించినవే, ఇంతలో ఒకవేళ ఆపిల్లలు వాళ్ళబంధువులయింటికి వెళ్లితే వీరికిఆదేబెంగ. ఈలాంటిఅవస్థలలో వీరికి పిల్లలుకావాలి పిల్లలు అనగానే వస్తారా! కాల

ములో సంతాననిరోధక సాధకములు వాడిన వారికి కొమ్ములొచ్చితే అదేమో. ఇంగ్లాండు కద్దు కొన్ని కొన్ని నగరాలలో సాధారణ స్థితిపరులైన గోమూసలు ఏవిధమయిన ఆస్తిలేని యువతులు వారైన సంతానక్రమములకు తెలియజేసి వాలు గుణిలలా ఉంచుకొనిపోషిస్తున్నారు. వీరు ఆ తల్లిదండ్రులను పెంచలేనిదరిద్రస్థితిలో కాలధర్మాన్ననుసరించి ప్రత్యేక బిడ్డతో కాలంలో నే దరిద్రులైనవారికి ఈమధ్యకాలంలో కాలంనాటిబిడ్డలే లేకపోలేగ తేమిటోఅవసరంగవా అని బిడ్డలు అనగానే వస్తారా? అనేమే నాఅవసరాని కితాస్థితి కేస్తున్నా!

జనాభా నాటికి పెమ్పు పెరిగిపోతోంది. పిల్లలు ఎక్కువపుడితే జీతాలురాబడిచాలక కుటుంబాలు దరిద్రస్థితికి వస్తున్నాయి. కావున సంతాననిరోధము కావాలి. ఇంకా స్త్రీలమరణసంఖ్యకూడా ఈసాధనాలగర్భమూ అనితగ్గుతుందనెవాదనకటి

అమ్మలు అమ్మమ్మలూ మనల్ని పెంచినప్పుడు

కుటుంబముల పేదతనము, రాబడిచాలకపోవటము కేవలము పిల్లలు తగ్గినంతమాత్రమున చేత తగ్గవు. పురుషులకు పేకాట, సిగరెట్లు, కాఫీ హోటళ్లు— స్త్రీలకు ఇన్నిన్ని రకాలచీరెలు, ఎంతచిన్న జీతగాడి భార్యకైనా గోల్డు రంగుకాల మల్లెపువ్వులు, వీటిఅన్నింటికీ ఖర్చు పెట్టడంలో కొస్తకన్న తగ్గించుకుంటే, పిల్లలను పెంచడం కష్టంకాదు. మనఅమ్మలూ, అమ్మమ్మలూ, మనల్ని పెంచినప్పుడు పెరట్లో అవుయిచ్చే అర్ధశేరు పాలతో ఇంట్లోఅందరికీమజ్జిగ గడిచేది. ఇప్పుడో! ఆవికాఫీలకేచాలవు

బీదలకు పిల్లలకు సంబాధ?

ఇంకొకచిత్రము. బిడ్డలు తక్కువపుడితే బాగుండునని ధనవంతులుపొందే ఆత్రుత పేదవారు పొందడంలేదు ధనవంతులకు బిడ్డలచదువులకూ పెళ్ళిళ్ళకట్నాలకూ వల్లమాలినఖర్చులఅవుతున్నది ఇద్దరుబిడ్డలు బి.ఎల్. ప్యాసయ్యేటప్పటికే, ఆడపిల్లలైతే ఇద్దరిపెళ్ళిళ్ళుఅయేటప్పటికే ఏలాంటి సంసారమూ దివాలాయే బీదలకుపిల్లలవల్ల ఏంబాధ? నాలుగేండ్లవాడు పొయిలోకి చితుకులు ఏరితెస్తాడు, అయిదేండ్ల పిల్ల పేడ పోగు చేస్తుంది. ఆపైవాడు కంచెరగోట్లులో తిత్తకొట్టి నెలకమూడురూపాయలు తెస్తాడు. ఇదేశాన్ని వారిపొట్టకువారు తెచ్చుకోగలరు.

పురుషుల స్వార్థపరత, నిరంకుశతగ్గి స్త్రీల సుఖంతో అన్ని విధాలఒకపనిక తైగా చూడక ఉదాత్తతతో అప్యాశము, ఆరోగ్యము, అమెకక్కాదు లేదనిపోతే ఇంట్లోకలిగేస్థితి ఆలోచించి పురుషులు ప్రవర్తిస్తే స్త్రీల మరణములుకూడా తగ్గుతాయి.

కోడలు పదిమందిబిడ్డల తల్లి కావాలి

కేవలము "పాశ్చాత్యులనుఅనుకరించుటేనా గర్భనిరోధకపద్ధతి" అనిఅలిచేవారికే సంతాననిరోధము మొదలైన ఆలోచనలు కలుగుతున్నాయి. భారతదేశపు సాంప్రదాయాలు కేవలం వీట్లకి విరుద్ధాలు భారతదేశపుతల్లి, తండ్రివారికోడల్ని ఎన్నడో పేటప్పుడు వారి అంతరంగంవారికోడలు పదిమందిబిడ్డలతల్లిఅయి వంశోద్ధారకులైన ఇంటిశోభతేవాలని సుస్తంగాచెప్పాలోవుంటుంది వృద్ధిగలకోవలోని బాలికనే వారెన్నుతారు. ఎంతకట్నంవచ్చినాసరే పోడిగా ఉండేవంగడంలోని పిల్లమీదమోజుఅట్టేఉండదు. తమసుపరితవంలో మనుమలేవారి సర్వసంపత్తిని.

తరువాతసంగతి మాతృదేవత లాలోచించాలి

ఈసాధనాలు అందుబాటులోఉన్న వనగానే ధనికులు గానీ, పేదవారుగానీ, ఇంకెవరుగానీ—ఒక స్త్రీ కాపురమునకువచ్చినతరువాత తన యౌవనపునూతనోత్సాహంలో, ఏదో చెప్పరానిఆనందము అనుభవిస్తున్నాను అని అనుకొనే, కష్టసుఖము లెరుగని నూతనజీవనములో; అడ్డులేనిస్వేచ్ఛను ఇష్టగించేయున్నలో (అధికనిషేధచపలసిన యుక్తకాలమేఅయినా) వీట్లను ఎందుకుస్వీకరించదు? ఉద్యోగప్రయత్నము, నూతనవధువు, నూతన సంసారముగల పురుషుడు స్త్రీరగు ఈవాంఛకు ఎందుకుతలవూపడు? ఇదేపరిపాటిఅయితే పరిణామము ఒక ఏభయిసంవత్సరాలైన తరువాత ఎట్లుండునో స్తిమితముగా మాతృదేవతలంతా ఆలోచించండి.

పాశ్చాత్యులుకూడా తప్పు దిద్దుకొంటున్నారు

పాశ్చాత్యదేశాలుకూడా గతించిన తమపొరపాటునూ, సంభవించినపరిణామానికీ పరితాపం పొంది ఆలోటును సవరించుకోడానికి ఇప్పుడు అల్లకల్లోలపడుతున్నాయి స్త్రీలకిట్టి స్వకాళము లిచ్చి వారినైతికజీవనమువరకు ఏఅడ్డులేనిస్వేచ్ఛను కలుగజేసినందుకుగాను ఆలోటు పూడదీసుకోవడం పాశ్చాత్యులకు ఇప్పుడు మొదటిపనిగా ఏర్పడుకొంది.

జర్మనీలోహిట్లరు స్త్రీలకు అన్నిపనులకంటె మాతృత్వమే ప్రధానకర్తవ్యమని తన సంస్కరణలవల్ల తెల్పినాడు ఫ్రాన్సులో ఎక్కువమందిబిడ్డలుగలతల్లికి బహుమతులు ఇవ్వబడుతున్నాయి. ఇటలీలోబిడ్డల అభివృద్ధిచేసే ప్రయత్నాలు ఇన్నీఅన్నీ కావు.

సంఘము బాగుపడాలన్నా, అరోగ్యవంతులే దేశంలో వృద్ధిపొందాలన్నా జనసంఖ్యనే నాశనం చేయడానికిబదులు ఇంకోమార్గం ఏదేనా ఆలోచిస్తేబాగుంటుంది.

ప్రతిపూర్వోత్తరమూ మునిసిపాలిటీవారు జననమరణములను ఎట్లు తెలుసుకుంటున్నారో అలాగే కాబోవు పెళ్లిళ్ళనుకూడా తెలుసుకునేటట్లుఏర్పాటుచేసి వారిచెనియమింపబడ్డ మగ్గవుడాక్టర్లు స్త్రీపురుషుల వివాహార్హతలేక అవద్దతలనునిర్ణయించేటట్లునియమిస్తే కొంత బాధ్యతఉంటుంది అప్పుడుశారీరక లోపం గలవారూ, బలహీనులూ, కుష్ఠు,వొల్లిమొదలైనజబ్బులుగలవారూ తిమ్మవంటిబిడ్డలను ప్రపంచానికి ఇవ్వడంఒకవిధంగా తగ్గవచ్చు. అయితే నైతికమైనలోపాలవల్ల వారు తాత్కాలికమైన మానవధర్మమునుండి సైపిదముగా వంచింపబడినందుచేత అవినీతిమార్గంతొక్కరా? అనే ప్రశ్న వస్తుంది. దేశంతోసీదవున్నట్లుగా ఏమంచి పనిలోనూతక్కువ ఏదోఒకలోటు ఉండకతప్పదు. గుణదోషములలోదేనికి హెచ్చుభాగంవుంది అనిమాత్రమే ఆలోచించాలి. రైళ్లు ఉన్నాయి. కిటికీలలోంచి తొంగిచూడడంవల్లనూ, పట్టాలమీదపడడంవల్లనూ ఏకొంతమందోచచ్చిపోతున్నారు. నిజమే! అందువల్లరైళ్ళనే బహిష్కరించడంకంటె ఈప్రమాదాలు జరుగకుండా జాగ్రత్తతీసుకోవడం చాలా మంచిదని మనంతలుస్తున్నాముకాదా!

ఏవిధంగా చూసినా స్త్రీలకిట్టి సావకాశం కలగజేయడం గౌరవంతో తలగొట్టకొన్నట్లేఅవి నా ఉద్దేశ్యం. సోదర సోదరీమణులు తమ అమూల్యమును కాలమును జట్టి ఆహ్వానించివిషయముల చర్చకై వినియోగపరచుట విచారకరమగుసంగతి–

(ఆంధ్రభూమి—)

చక్రవర్తి పట్టాభిషేకమునకు సంస్థానాధిపతులు

కరాచీ, ఏప్రిలు ౭

జార్జిచక్రవర్తిగారిపట్టాభిషేకమును చూచుటకు నచ్చేనాగరమునుండి చాలమందిభారతీయులు ఇంగ్లండుకువెళ్లుచున్నారు కరాచీనుండి జమ్ముపూరు, జోధపూరు, కొచ్చిను, బహవల్పూరు నవాబులు వచ్చివిమానములమీద వెళ్ళుటకు ఇదివరకే నిర్ణయించిరి

క్రొత్తమతశాఖా, న్యాయశాఖల మంత్రి

హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి నవాబు మిర్జాయార్జంగుబహద్దురుగారు

నవాబు మిర్జాయార్జంగు, హద్దురుగారు

హైదరాబాదు, అర్దిబెహాస్తు ౨౦

మతశాఖ మరియు న్యాయశాఖ మంత్రియగు నవాబు అక్బర్ యార్జంగు గారు మరణించినందున వీరిస్థానములో హైదరాబాదు ప్రధాన న్యాయమూర్తియగు నవాబు మిర్జాయార్జంగు బహద్దురుగారిని ఏర్పరచి వీరిస్థానములో సీనియరుజడ్జీయగు నవాబు జీవన్ యార్జంగు బహద్దురుగారిని నియమించుటకు శ్రీనిజాం ప్రభువుగారు ఫర్మానాద్వారా ఆజ్ఞాపించిరి.

ఈ నియామకములను తమసంతోషమును తెల్పుటకు ఇదేరోజు మొత్తము న్యాయమూర్తులు నవాబు జీవన్ యార్జంగు బహద్దురుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమైరి.

న్యాయవాదుల సంఘపక్షమున శ్రీయుత శ్రీపతిరావు అడ్వొకేటు గారు నవాబుమిర్జాయార్జంగు బహద్దురుగారికి, జీవన్ యార్జంగు బహద్దురుగారికి అభినందించిరి. అల్పాభిమానగన్యాయస్థానములో గూడా సమావేశమై అభినందించిరి. ఈరోజే నవాబుమిర్జాయార్జంగు బహద్దురుగారు కొత్వాలీకమంత్రియగు నవాబు ఫఖ్రుయార్జంగు బహద్దురుగారినుండి పదవిస్వీకరించిరి. కాబినెటుమంత్రుల కౌన్సిలు సమావేశము ఈరోజు జరిగి ౧ గంటకు ముగిసెను. అందుపై నూతనమంత్రిగారు ఈరోజే వెళ్లిపోయిరి.

ప్రధాన మంత్రికి వేతనము

౭ వేలు హాలీలు కావు, కల్దారు

ధ ౧౧

ప్రధానామాత్యునికి ఇదివరలో ౭ వేలుహాలీలు నెలకు వేతనముండెను. కాని ఇకమీదట ౭ వేలు కల్దారు ఇవ్వవలెనని ప్రభువుగారు ఆజ్ఞాపించిరి.

దొంగనోట్లభియోగము

హైదరాబాదు, ఖుర్దాదు ౬

దొంగనోట్లభియోగము ఈరోజు నవాబు నాజమయార్జంగు బహద్దురుగారి సమక్షమున నకు తేబడెను. నేరస్థులుగానున్న పెట్టుకొనిన జమానతులు ఆలసించనందున ఖుర్జ నారాయణనుండి ౫౦వేలు, కిషన్ లాల్ నుండి ౧౫ వేలు, రామసింగు, జగన్నాథ ప్రసాదు, బన్నయ్య, వెర్ధరాం మొదలగువారలనుండి (ఒక్కొక్కరినుండి) ౧౫వేలు గూపాయీల జమానతులపై అభియోగపత్రము స్వీకరింపబడెను.

బాల్డ్విన్

వీరు తమమంత్రిత్వమునకు రాజీనామా ఇవ్వనున్నారు.

అబద్ధమును కనుగొను యంత్రము

అమెరికాలో ఇపుడు ప్రతి నేరము విచారణలో అబద్ధమును కనిపెట్టుటకు ఒకయంత్రము అధికముగా వాడబడుచున్నది. ఈయంత్రమును అమెరికాలోనే వాయువ్యస్టర్న్ యూనివర్సిటీకి చెందిన ప్రొఫెసరు కనిపెట్టినాడు. ఈయంత్రనిర్మాణమునకు ఆధారమైన ప్రధానసూత్రమేమనగా మనుష్యుడు అబద్ధముచెప్పినపుడు గుండెకొట్టుకొనుటలో మార్పు కలుగును. ఆమార్పును ఈయంత్రము సూచించును. ఈయంత్రములో నొక పాదరసముగల గొట్టము గుండెకొట్టుకొనుటను కొలుచుయంత్రమునకు చేర్పబడియుండును. పాదరసపుగొట్టమునకు ఒకపేనా చేర్పబడియుండును. ఆపేనా కాగితముపై వ్రాయును. ఇటీవల అమెరికాలో జోసఫుగాపోర్టు అనువాడు ప్రభుత్వమువారి ఖుఫ్యాఉద్యోగి నొకనిని, ఏదో ఒక అభియోగములో తనకువ్యతిరేకముగా సాక్ష్యమిచ్చెనన్న హేతువుచే చంపినాడను నేరమునకై విచారించబడి మరణదండన విధించబడెను. అతనిపోదరి రాష్ట్రపు గవర్నరును ఆ దండన తప్పింపవలసినదిగ ప్రార్థించెను. గవరు అందుకంగీకరించక మరొకసారి నేరము యంత్రముతో పరీక్షింపచేసెను. యంత్రముకడ్డ కళ్లెమునుంచి నేరస్థుని ఫలానివానిని చంపితివి అని ప్రశ్నించగా, నేరస్థుడు లేదనుటయు, వెంటనే యంత్రము "అబద్ధము" అని వ్రాయుటయు జరిగెను. ఇట్లే అడిగిన తక్కిన ప్రశ్నలకు "అబద్ధము" అని యంత్రము నిజస్వరూపము చేయుటచే, అతడు చంపబడెను.

నిశ్వాదాత, దేశోద్ధారక, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు

వీరు ఢిల్లీశాసనసభా సభ్యత్వమునకు రాజీనామా పెట్టిరి.

భారత శాసనసభలో హిందీలో మాట్లాడుట

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిలు ౫

మొన్న శుక్రవారము సెటుషిదోహాన్ దాగాగారు (కాంగ్రెసు) భారతశాసన అంతర్జాతీయసమితినుండి తనసభ్యత్వమును విరమించుకొని, ఏసెటుఇచ్చవలెనా చెప్పనిదేయవలెనని గవర్నరుజనరలుకు సిఫారసు చేయు తీర్మానముపై సేటుహిందీలో మాటలాడుటకు ప్రారంభించిరి. కార్యదర్శి జి.హెచ్. స్పెన్సుగారు అడ్డుపెట్టిరి. నియమప్రకారము దాగాగారికి ఇంగ్లీషురాకపోలేదనియు, అందుచేత దేశభాషలో మాటలాడ అవసరము లేదనియు చెప్పిరి.

ఇతరసభ్యులు అసంగతి నూరెట్లు తెలియునని. ఉపాధ్యక్షుడు దాగాగారికి ఇంగ్లీషువచ్చునాయని ఇంగ్లీషులో ప్రశ్నించిరి. సేటు దాగాగారు మాటలాడకుండనిలువబడిరి అందరు నవ్వులు వచ్చిరి. తిరుగ తి దాగాగారు తనకుఇంగ్లీషురాదని హిందీలో చెప్పిరి.

ఉపాధ్యక్షుడపుడు హిందీలోనే మాటలాడుటకు అనుమతినిచ్చెను—

జపాను కార్యమునుండి పైనాయ సమితి రక్షింపలేకపోయెను— అబిసీనియాను ఇటలీ కబళించుచుండెగా సమితిమిన్నకుండెను— రెండులాండనమువ్యలో జర్మనీకముకని కెక్కపెట్టలేదు— ఈఅవమానసత్వమంతయు సమితిచూచుచు ఊరకొన్నది—

ఇండియాయన్యాయముగా రావలసినది రాబట్టుటను సమితి ప్రయత్నించనైనలేదు— ఈపరిస్థితులలో ఇండియా ఇంకను సమితిని అంటి పెట్టుకొనుట అనవసరము — ప్రియుని విషయమును విమియు చేయకపోవుట సమితిని స్వీకారమున్నా, అనిదర్శనని చెప్పిరి—

భగవాన్ దాసుగారు:"సమితినిమొదట సాధించుటలో ప్రపంచోపయోగము జరుగునని భావించినను, చివరకది ఇంగ్లండు, ఫ్రాంసు చేతులలో కీలుబొమ్మ అయ్యెనని చెప్పిరి— బ్రిటనుకు తోకగా ఉండుటచేప్పు భారతదేశము సమితిలో ఉండి ప్రయోజనములేదు— అనవసరవ్యయము కాబట్టి యీసభ్యత్వమువిడుకొనుటమంచిది—" అనిరి—

తుదకు సాయంకాలము ౫ గంటలకుగటచే వేరొక అత్యంతసభ తీర్మానమును గూర్చి చర్చింపవలసివచ్చుటచే చర్చ అంతటితో ఆగెను.

బి. యన్. రైల్వే సమ్మె కారణముల విచారణ

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ ౩

బి. ఎన్. రైల్వే ఏజెంటునకును, బి. ఎన్. రైల్వే పనివారల సంఘమునకును పొడగిన పోట్లాటకు కారణమును విచారించుటకు ఆర్.ఎస్. మోడీగారిని నియమించుటను గురించి వివి గిరిగారు ఈ క్రిందిప్రకటన గావించుచున్నారు

"మోడీగారిపైనను వారికిపని ఏయనున సలహాలనిచ్చుటకు నియమింపబడిన కల్నల్ షేక్ సాప్ గారిపైనను పనివారలకు ఏవిధమైన నమ్మకమును లేదు. వీరిద్దరును కూడ ఏదోవిధముగ రైల్వేతో సంబంధమున్నవారే బి.ఎన్.రైల్వే వారు,పనివారలమీదచర్య తీసుకొనిపోవుట అప్పనమునకరించితీసికొనవలెను—అవిధముగానియమింపబడిన కమిటీవిచారణలు జరుపుటకాని, పత్రములను పరిశీలనచేయుటకాని చేయరాదు. పనివారలతరపున ప్రతినిధులను, రైల్వేవారితరపున ప్రతినిధులనువీర్పరచి హైకోర్టుజడ్జి అంతటి అన్యాయనివియమించిన బాగుండెడిది. ఇప్పటికైనను పనివారలతరపునకూడ ఒకవాయుని నియమించినగాని లేకపనివారల కష్టసుఖములను తెలిసియున్న శాసనసభాసభ్యుని నియమించినగాని బాగుండును. ఈ విషయమిగ చేసినయెడల ఉభయపక్షములవారికిని క్షేమము."

రైతులకు హెచ్చరిక

గోలకొండ పత్రికలో నేను శ్రీ వెంకటరామారెడ్డిగారు "భూమి క్రయవిక్రయముల పన్నుమాఫీ సంబంధమైన చిత్తుశాసనము" ప్రకటింపబడినది. ఆ శాసనము శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుటకై శ్రీ రెడ్డిగారు పంపియున్నారు. అంతేకాని అది యింకను సభలో చర్చింపబడలేదు. ఆ శాసనము తప్పక అమలు చేసెదరని కొందరు భూస్వాములు పన్ను కట్టకుండ ప్రయత్నము చేయుచున్నారని వినుచున్నాము. అట్టి అవకాశము ఇంకను లభింపలేదని తెలుసుకొనగలరు.

సంపాదకుడు.

గోలకొండ పత్రిక

ధాతునామ సం॥ ఫాల్గుణ బ॥ ౧౩

గురువారము

మోసపు ప్రచారము

కొంతకాలముక్రిందట సికింద్రాబాదులో కొందరుహరిజనులు వెంకటరావు ప్రభృతులు అంబేద్కరు పక్షమున ఒక చిన్న కూటమును జేసికొని హరిజనులు హిందూమతము నుండి లేచిపోయి వేరొకమతమునుచేరుటయే మంచిదని ఘోషించుటకు ప్రారంభించినపుడు, మన రాష్ట్రములో హరిజనులను సాధ్యమైనంతమందిని ఇస్లాంమతములోచేర్చుటకు ప్రయత్నములు కొందరిచే ప్రారంభించబడెను. అంబేద్కరుగారు కొన్ని మాసములతర్వాత బ్రిటిషుఇండియాలోని రాష్ట్రములలో నిటీవల జరిగిన ఎన్నికలకు ముందు తనసృష్టియగు హిందూమతసంరక్షణలక్ష్యమును దెయ్యున్నదని స్పష్టముగ ప్రకటించినసంగతి తెలిసినతర్వాత, సికింద్రాబాదులో అంబేద్కరు పక్షపువారిల నుండియు హరిజనులుహిందూమతమును వదలవలెనను మాటలు వినబడుచుండుటలేదు. కాని హరిజనులను మహమ్మదీయులను చేయుటకై ప్రారంభించబడిన యత్నములుమాత్రము అవి క్రమక్రమముగా వృద్ధి మార్గోన్ముఖములైయున్నటుల వార్తలు వినబడుచున్నవి. ఇంతవరకువచ్చుచున్న వార్తలనుబట్టి ఈ ప్రయత్నములందు ఇస్లాంమతసిద్ధాంతముల బోధకంటె ధనాశ మున్నగువానిలజూపించుటయే అధికముగ నున్నట్లు కనిపించుచున్నది. మరియు ఇటీవల, కొందరు ఉత్సాహవంతులగు ప్రచారకులు సామదానోపాయములను దాటి ఒక మెట్టుపైకెక్కి ప్రతారణము (మోసము) వెదకినటుల కూడ ప్రయోగించుచున్నట్లు ఒక వార్త వచ్చినది.

గతసంచికలో నల్లగొండ జిల్లాలోని నర్సింగ్రామపు వార్తనుచూడుము. మహమ్మదీయమతము ప్రభువుగారిమతమనియు, మాలమాదుగులను, మహమ్మదీయమతములో జేర్చుకొనవలసినదిగ ప్రభువుగారు సెలవిచ్చిరనియు, ప్రచారకులు మోసపుచ్చితుంగతుర్తి తాలూకా హరిజనులకు కొందరికిమహమ్మదీయులనిపించి జేయవేషములవేసి, తిరిగి ఆ హరిజనులు హిందూమతములో చేరినట్లైనచో కఠినకారాగారవాస శిక్ష విధింపబడునని ప్రభుత్వమువారి శాసనమున్నదని హెచ్చరికగా పలికి వెళ్ళిపోయిరట. నిజాంప్రభువుగారు హరిజనులను ముసల్మానులజేయుటకు ఆజ్ఞయొసగినదినిజమేనా, ముసల్మానులైన హరిజనులు తిరిగిహిందూమతమును జొచ్చిన వారికి కారాగారవాసశిక్ష విధించబడునది నిజమేనా. తెలుపవలసినదని మేముకోరబడినాము.

ఈతుంగతుర్తిలోవలెనే ఇతరగ్రామములలోకూడహరిజనులమధ్యనిట్టి మోసపుప్రచారములు జరుగుచుండ నచ్చును. హరిజనులు ఇస్లాంమతసిద్ధాంతములను తెలిసికొని ఆమతమును స్వీకరించవలెనని నిశ్చయించుకొని, అందుచేరినచో ఎవరికిగాని ఆక్షేపణలేదు. అట్లుహరిజనులేకాదు, తదితరులుకూడ ఇస్లాంమతములోనేకాదు, మతేమతములోనైనను చేరుటకు అన్నిహక్కులు గలవారలైయున్నారు. కానిఇదివేరు. చదువురానివారలు

> **సెలవు**
>
> రాబోవు సోమవారమునాడు సంవత్సరాది యగుటచే సెలవుగాన పత్రికవెలువడదు.
>
> వ్యవస్థాపకుడు.

గుల చేతనులలో జ్ఞానములేనివారగుటచేతను మోసపుప్రచారముచే వంచితులైబెదిరుకొని ఎక్కడికిపోవలెనో ఆక్కడికిపోవుట ఎవరికిగాని చాలవిచారపడవలసిన సంగతియే. కనుకతుంగతుర్తిలేఖలో కోరబడిన విషయములకు సమాధానమివ్వవలసిన అవసరమేర్పడినది.

మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారి ఫర్మానులు రహస్యములుగావు, ఒకపక్షమువారికితెలియపరచకుండ ఇంకొకపక్షమువారికి మాత్రమే తెలియజేయబడునవిగావు. ప్రభుత సంస్థకుమతసంబంధమైన ఫర్మానులు రెండుమూడు గావించియున్నారు. అవిసుప్రసిద్ధములు. ఆఫర్మానులో ప్రభువుగారు తమ సొంతమతముమహమ్మదీయమతమైనను, నానామతానపాదులగుప్రజలకు ప్రభువగుటచేతమతములన్నిమతములు సమానములేనని స్పష్టముగ చెప్పియున్నారు. రాజ్యాధిపతిమతమునకుచెందినను, రాజ్యపరిపాలనమందు ఏమతముకుఏదిగాని ప్రత్యేకాభిమానమున్నట్లుగస్పష్టించుపకుండ, అన్నిమతములవారలకుచెందిన పుణ్యక్షేత్రములను, ఆస్తులను, ప్రాణములను సమానవిధమున రక్షించుట తమప్రధానసూత్రముగ నెల్లప్పుడును భావించుచుండుమని మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువు శ్రీ ౧౩౩౬ మహాశేవరు గడిచిన నాటిఫర్మానులో అనుగ్రహించబడియుండెను. సంస్థాన ప్రభుత్వముపాసు తమపరిపాలనముక్రిందనున్న అన్నిమతములవారికి సమాన క్షేమమునే కోరుచుండునరనియు, ప్రభుతోద్యోగులయందుగాని లేక ఏఇతరవిషయములందుగాని మతవిచక్షణము నెన్నటికిని చూపకుండ ప్రజలందరినుండియు ఒకేవిధముగు ప్రేమ విశ్వాసములను కోరుచుందుమనియు మన ప్రభుత్వమువారు కొన్ని ఏండ్లక్రిందట ఢిల్లీనుండిగావించిన ఒక ప్రకటనలో స్పష్టపరచియున్నారు. ఇదిగాక ౧౩౪౫ వ ఫసలీలో ఇంకొకఫర్మాను ప్రభువుగారికి సర్వమతములు సమానములను అర్థముగలది ప్రసాదించబడియుండెను. మతవిషయములో ప్రభువుగారిఫర్మానులును ప్రభుత్వమువారిఆజ్ఞలును ఈవిధముగప్రజలలో ఏవరికిదేమతమైనను వారికెట్టి ఆక్షేపణగాని లేనట్లు సూచించునవేగాని, ఇంతవరకు హరిజనులేగాని మరిఎవరేగాని మునల్మానులు కావలెననియు, కాకున్నను ఒకసారిఅయినతర్వాత ఇంకొకమతముచేరినను శిక్షాపాత్రులగుదురని గాని శాసించునవేవియు ఇంతవరకునులేవు ఇకమీదటకూడ రావు. కనుక హరిజనులు మహమ్మదీయమతములో చేరవలెనని బోధించుగా శమకు అట్లుచేయుట ఇష్టముగనుక ప్రచారముచేయవలసినదేగాని, ప్రభువుగారిఆజ్ఞచేగాని, ప్రభుత్వశాసనముచేగాని చేయుచున్నామని చెప్పుట మోసముచేయుటయేయగును. ఇట్టి మోసములను కనుగొనలేనిస్థితిలో మనరాష్ట్రమందు వాడు నీడనక ప్రతియొకడును నిర్బంధముగ అధికపక్షమువారి మతమునకు దక్షిణమువరకైనను విద్యనేర్చుకొనినేగాని, రాష్ట్రమందందరికిని లోకజ్ఞానముకుదిరి మోసములను తప్పించుకొనగ శక్తియేర్పడజాలదు.

ఇస్లాంమతసిద్ధాంతముల గౌరవమును మేముతోసివేయుటలేదు. ప్రభువుగారు ఇస్లాంమతమునందు విశ్వాసముగలవారైతమరాష్ట్రమందు తదితరమతములవారలకును ఇస్లాంమతపువారలతో సమానమగుస్థానముగలదని ఎట్లుచెప్పిరో, అట్లేమేమును తలచుచున్నాము. ఇటీవలకొందరు ప్రచారకులు మామతములోచేరిన మీకు వెట్టిచాకిరిలేకుండ చేసెదము, మీకుప్రభుత్వోద్యోగముల నిప్పించెదము భూములనిప్పించెదము అనుచుమూఢులగుహరిజనులకు దురాశలను పుట్టుచున్నట్లు వార్తలువచ్చుచున్నవి. ఈ అసత్యప్రచారముచేయువారలు చెప్పిన మతములోచేరగానే హరిజనులకు వెట్టిచాకిరిపోవుననిగాని, ప్రభుత్వోద్యోగములు వచ్చుననిగాని తలచుటవట్టిభ్రమ. ఆమతములోచేరిన కలుగునని చెప్పబడిన ఈలాభములను హరిజనులు ఇపుడున్న మతములో నేడుండిపొందుటకును హక్కుగలదు. మతముమార్చినంతమాత్రాన ఎవ్వరికిగాని ప్రభుత్వమువారికి అధికమైనకృపలేనియనురాగముకలుగగజాలదనియ్యేపై చెప్పిన ప్రభువుగారి ఫర్మానుయొక్కయు, ప్రభుత్వప్రకటనయొక్కయు అర్థము, ఇదిపరిపాలనలో మనప్రభువుగారి ప్రధానసూత్రమనియు చెప్పబడినది. కనుక ఇకముందుగూడ దీనికిమార్పు చలనములేదు.

తనమతములోచేరినంత మాత్రాన ప్రభుత్వోద్యోగములు, సకలసౌఖ్యములు లభించునవి పైచెప్పినప్రచారకులు చెప్పినదిచెప్పినట్లు జరిగెడుమాటయేయైనచో, ఇపుడుమన రాష్ట్రమునందే అమలిస్లులలో ఎంతమందియో బీదవారలు, కష్టపడుచున్న వారలు ప్రతిదినమువీధులలో బిచ్చమడుగుచు కనిపించుచున్నారుగదా, వారలస్థితి ఇన్నాళ్లుగాఎందుకు బాగుపడలేదు? బిచ్చమెత్తవలసిన కష్టమువారలకెందుచే తప్పించబడలేదు? ఈ మాప్రశ్న నుగమనించుడు. మొదట వీరలస్థితి బాగుపడవలెనుగదా, తక్కినవారలను వీరలుబాగుపరచగలరనునది రుజువగుటకు! ప్రభుత్వము వారు మహమ్మదీయమతపక్షపాతులేయైనచో, అతిసులభముగా ఈబిచ్చమెత్తుచున్న మహమ్మదీయులందరకిని ప్రభుత్వోద్యోగములే దొరకియుండెడివికాదా? ఇప్పటికేఈమతములో చేరియున్న వారలస్థితిగతులను బాగుచేసి ప్రచారకులు క్రొత్తవారలను తమమతములోచేర్చుకొని అభివృద్ధికి తేగలరని నమ్ముటకువీలేలేదు. కావున ఇట్టిదురాశలుకల్పించి మతప్రచారముచేయువారలు హిందువులైననేమి, మరెవరైననేమి, వారిమాటలను నమ్మిమోసపోకుండుగు గాకయని ప్రజలనందరిని హెచ్చరించుచున్నాము.

కన్యాపాఠశాల

శ్రీ॥ రాజా ధర్మకరణ్ బన్సీలాల్ గారిమామగారగు సేటు పన్నాలాలు, గోవర్ధన్‌లాలుగార్లు కొంతపై "ఉత్సవ కార్యనిర్వాహకవర్గముచే తెలిపినందునవిజాం ప్రభువుగారిచే "కన్యాపాఠశాల యొకదానిని నిర్మించి, దానిపై "నిజాంప్రభువు రజతోత్సవ స్మారక కన్యాపాఠశాల" యను పేరుంచవలెనని ఆజ్ఞాపింపబడినది. ఈపాఠశాలనిర్మాణార్థము ౧౦ వేలరూపాయ అవసరము. ఇంతేగాక తదితర మొత్తము వ్యయములు పన్నాలాలు గోవర్ధన్‌లాలు గార్లు భరింతురు.

రాకపోకలు

ఉన్నత న్యాయస్థాన న్యాయమూర్తి యగు నవాబ్ బాబర్‌జంగ్ ఐమాస్తుగారు ఇంగ్లాండు వెళ్ళుటకై బొంబాయికెళ్ళిరి. వీరలటుండి ఇంగ్లండునకు వెళ్లుటకు ఇకొనిరని త్వరలో సెలవుగాని రారు.

వెనుక శాసనసభా కార్యదర్శియగు రాజాజకన్నథ క్షేమమాద్యాయలుగారు ఢిల్లీనుండి నేడు హైదరాబాదు విచ్చేసిరి.

గోలకొండ కవులసంచిక

చందాదారులకు	వెల రు	౧-౦-౦
ఇతరులకు	,, ,,	౨-౦-౦

అసెంబ్లీ బడ్జెటు సమావేశ సమాప్తి

న్యూఢిల్లీ: ఏప్రెల్ ౩

భారతశాసనసభ బడ్జెటుసమావేశము యీ దినముతో ముగిసినది. రైట్ ఆనరబిల్ వి.యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారును, శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారును సభకు ప్రేక్షకులుగావచ్చియుండిరి.

ఇండియన్ టారిఫ్ చట్టమునకు సవరణను ప్రతిపాదించుచు సర్ మహమదు జఫరుల్లా ఖాను గారు బియ్యపుసుంకముయిప్పటివలెనే మునుముందు ౧౨ అణాలచొప్పున మరియొక సంవత్సరము కూడ వుండవలెనని చెప్పిరి.

బియ్యము, వడ్లు వీనిమీద దిగుమతిసుంకము లు విధించవలెనని ఒకసవరణ ప్రతిపాదించి శ్రీ. సంతానం, టి యస్ అవినాశలింగం చెట్టియార్ గార్లు మాట్లాడిరి.

సుదేశములోపండిన పంటపై నాధారపడినవారికి చేసినసహాయము చాలదని యన్.జి. రంగా గారు తెలిపిరి బిల్లు ఆమోదించబడెను. ఈ చట్టము నిబంధనలు తక్షణమే అమలుకువచ్చును.

సమ్మెదార్ల జీతములు

సమ్మెచేసిన హాజరుకాని కార్మికులకు జీతమివ్వవలిసినపనిలేదని కార్మికులజీతములచట్టము శాసనసభ శాసించుచున్నది.

పనివారుహాజరైకూడ పనిచేయనిచో జీతమియ్యవలెనా పనిలేదా అను ప్రశ్నకు యీ చట్టములో సమాధానము కనబడదు ఆసందేహము తొలగించుటకు సర్ ఫ్రాంక్ నాయిస్ గారు నేడొకసవరణను ఉపపాదించిరి. అట్లుహాజరయి పనిచేయనివారికికూడ జీతమియ్య పనిలేదని యీసవరణ తెలుపుచున్నది

వి.వి. గిరిగారు "సమ్మెలు జరుగకూడదని యజమానులకు అనుకూలముగను కార్మికసంఘములకు ప్రతికూలముగను అనేకనిబంధనలు ఇదివరకే యున్నవి. నిజముగాసమ్మెలు నిలిచి పోవలెనని వుద్దేశ్యము ఉన్నచో లేబరుకమీషను వారిసూచనల ననుసరించి రాజీమార్గముల కనుకూలపడువిధానములను సృష్టింపవలసి యున్నది"

మరలచర్చ ఆరంభమయినది

జోషీ,రంగా గాడ్గిల్ గార్లు నాయిస్ గారి ఉపపాదనకు ప్రతికూలముగ సవరణలు సూచించిరి

సర్ కోవాస్జీజహంగీర్. ఈబిల్లు అంగీకరించనిచో యజమానులకు అపారనష్టమేర్పడును పనిచాలించికలకర్మాగ్రండి జీతమివ్వమనిరోగట ప్రపంచములో నెక్కడనులేదు.

జోషీ: నేను కోరనదిఅదికాదు

సర్ కోవాస్జీ: మీసవరణ సెగ్గినచో జరుగిపోవునదదియే. భూలాభాయిదేశాయిగారు ఉభయులకును సమాధానముగ మాట్లాడిరి

సర్ ఫ్రాంక్ నాయిస్: హాజరైపని చేయక నిరాకరించుసమ్మెలు యిండియాలో జరుగరాదని ప్రభుత్వమువారిహెచ్చరిక ఇటువంటి సమ్మెలుజరిగి పోట్లన్నింటిలోను అందరికిని అపారనష్టమేసంభవించినది. సవరణను సభవారు అంగీకరింపలేదు.

అందరికిని అనుకూలమగువిధమున మార్పు చేయవచ్చునని బి.దాసు గారుచెప్పిరి. ఫలితమును కొనిమ్మనిరి సురలసమావేశము కాగానే భూలాభాయిదేశాయిగారు రాజీగా ఒకసవరణనుఉపపాదించిరి.

బీహారులో క్రొత్త సంయుక్తపక్షము

పాట్నా, ఏప్రిలు ౨

ఇండియన్ నేషనలిస్టు కార్యాలయము లో సచ్చిదానందసింహాగారి అధ్యక్షతను కాంగ్రెసు సభ్యులుకాని శాసనసభ్యుల సమావేశమైవారందరును కలిసి ఒకపక్షముగా ఏర్పడుటకు నిర్ణయించుకొనిరి.

క్రొత్త మంత్రివర్గమునుగూర్చి ఎవరునుయేమన్ను కొనుటలేదనియు, తాము మంత్రివర్గమునకు వ్యతిరేకమనియు, ఒకతీర్మానము చేసిరి,

---

రాష్ట్రములలో తాత్కాలిక మంత్రివర్గములు

ప్రభుత్వశాఖల విభజన

మదరాసులో

౧ సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు:—౧ పబ్లిక్, ౨ అదాయశాఖ, ఉద్యోగశాఖ.

౨ ఏ. టి. పన్నీరుసెల్వంగారు:— ౧ ఆర్థిక శాఖ, ౨ అంతఃపరిపాలనశాఖ.

౩ కుమారరాజా ఎం. ఏ. ముత్తయ్యచెట్టి గారు:— స్థానికస్వపరిపాలనశాఖ.

౪ పి. ఖలీఫుల్లాసాహెబుగారు:— నిర్మాణ శాఖ.

౫ ఎం. సి. రాజాగారు.— అభివృద్ధిశాఖ.

౬. ఆర్.ఎం.పాలటుగారు:-ఆరోగ్యశాఖ

జీతములు

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారికి నెలకు ౩౦౦౦ రూపాయిలు. ఇంటిబాడుగ ౪౦౦ లులేక ఉచితముగానొకబంగళా ఇక్కనమంత్రులకుఒక్కొక్కరికి నెలకు ౨౫౦౦ రూపాయలు, ఇంటిబాడుగనిమిత్తము ౪౦౦లు లేక ఉచితముగానొక బంగళా.

సర్ అల్లాడికృష్ణస్వామిగారే మరల అడ్వకేటుజనరలుగా నియమింపబడిరి. వెనుకటిజీతములుయియ్యబడును.

పబ్లికు సర్వీసెసు కమీషను

మదరాసు పబ్లిసుసర్వీసెసుకమీషనుకు యిపుడు అధ్యక్షుడుగాను, సభ్యులుగానుకున్నవారే మరల మూడేండ్లకాలమునకు అధికారములోనుండునట్లునియమింపబడిరి.

ఎం సి. రాజాగారిపుడు భారతశాసనసభసభ్యుడు గానున్నందున ఆసభ్యతకు నేడు రాజీనామానుపంపిరి.

బొంబాయిలో

౧ సర్ డి. బి కూపరుగారు:— ౧ అంతఃపరిపాలనశాఖ ౨ సామాన్యపరిపాలనశాఖ.

౨ సర్ ఎస్. టి. కంబ్లీగారు. విద్యాశాఖ.

౩ జమునాదాసు మెహతా గారు.— ౧ అదాయశాఖ, ౨ ఆర్థికశాఖ.

౪ హుసేనలీ రహింతుల్లాగారు'— స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

సింధులో

౧ సర్ గులాంహుసేను హిదాయతుల్లాగారు:— ౧ ఆర్థికశాఖ, ౨ అంతఃపరిపాలనశాఖ, ౩ రాజకీయశాఖ, ౪ న్యాయశాఖ, ౫ ఆరోగ్యశాఖ, ౬ స్థానికస్వపరిపాలనశాఖ, ౭ విద్యాశాఖ, పరిశ్రమలశాఖ.

౨ ముఖీగోవిందరాంగారు:— నిర్మాణశాఖ

౩ మీర్ బందాలీఖానుగారు:— ౧ అదాయశాఖ, ౨ వ్యవసాయశాఖ, ౩ అడవిశాఖ, ౪ సహకారశాఖ, ౫ అబ్కారి, పశువైద్యశాఖలు

ప్రతిమంత్రికి నెలకు ౨౦౦౦ రూపాయలు జీతమియ్యబడును.

బొంబాయి పబ్లికుసర్వీసుకమీషనుకు బొంబాయిదొరతనమువారు ఒకసభ్యుని, సింధుదొరతనమువారు ఒకసభ్యుని నియమించెదరు. బొంబాయి, సింధుగవర్నమెంటులవారు కలసి అధ్యక్షుని నియమించవలెను. కమీషను మెంబరులలో నొక్కొక్కరికి నెలకు ౩౦౦౦ రూపాయలు జీతమియ్యబడును. ఈకమీషనులో నొక సభ్యుని సింధువారునియమించవలెను, కావున వారు సర్ మానవాజు భుట్టోగారిని నియమించిరి. భుట్టోగారు బొంబాయిలోనే నివసింపవలెను.

బెంగాలులో

౧ ఏ. కే. ఫజలుల్ హకుగారు'—విద్యాశాఖ

౨ ఎన్.ఆర్. సర్కారుగారు'—ఆర్థికశాఖ

౩ సర్ నజీముద్దీన్ గారు — అంతఃపరిపాలనశాఖ

౪ సర్ బి. పి. సింహారాయిగారు,— అదాయశాఖ

౫ డక్కానవాబుగారు'— వ్యవసాయ పారిశ్రామికశాఖ

౬ కాశింబజారుమహారాజా గారు:— రాకపోకలసౌకర్యములశాఖ

౭ హెచ్.ఎస్— షుహ్రావర్దీగారు — వాణిజ్యము కార్మికశాఖ

౮ నవాబు షరపుద్దీన్ గారు —న్యాయవిచారణ శాసననిర్మాణశాఖ

౯ మౌల్వీ నౌషరాలీగారుస్థానికస్వపరిపాలనశాఖ

౧౦ పి– డి– రైకటుగారు'— ఎక్సైజు,అడవిశాఖ

౧౧ ఎం–బి–ముల్లికుగారు:— సహకారము—గ్రామఋణబాధ

ఫజలులుహకుగారికి నెలకు ౩౦౦౦ రూపాయలు సరాసరి, నజీముద్దీన్ సింహారాయి షక్కానవాబు, కాశింబజారు మహారాజు సుహ్రావర్దీగార్లకు ఆస్వరినివి ఒక్కొక్కరికి నెలకు ౨౦౦౦ రూపాయలు–

మధ్యరాష్ట్రములలో

కాంగ్రెసుతో సంబంధములేని వేరువేరు పక్షముల వారుకలిసి యుక్తపెడుపార్టీ నేర్పరచిరి– ఈపార్టీలోనుండియే మంత్రులు నియమింపబడిరి– ఇప్పుడు అసెంబ్లీలో యీపార్టీవారు ౨౭ మందియున్నారు– ఇంకను చాలమంది త్వరలో నే యీపార్టీలో చేరెదరని తెలిసినది– అసెంబ్లీలో స్వతంత్రులు ఇరువదిమంది యున్నారు– కానీ వారెవరును మంత్రివర్గములో లేరు– మంత్రివర్గములోనున్న బి–జి–ఖపర్డె గారు ఒకరే వారిలో మంత్రివర్గములోను అసెంబ్లీలోను మీరు బరాలుసభ్యులు కలిగియుండ చూచుచుందురు–

శాఖలవిభజనము

౧ ప్రధానమంత్రి యీడుపుగంటి రాఘవేంద్రరావుగారు'—అంతఃపరిపాలనశాఖ

౨ శ్రీ జి– ఖపర్డేగారు అదాయశాఖ

౩ శ్రీ ఎస్–డబ్ల్యు– రిజవీగారు:— ఆర్థికశాఖ

౪ శ్రీ నర్మదారావు భుజలగరావు:— వ్యవసాయశాఖ–

వీరందరు నేడు ఉదయమున ప్రమాణము చేసి పదవులను స్వీకరించిరి–

గవర్నమెంటువారి కార్యాలయములు ఈ నెల ౧౫వ తేదివాటికి వేసవిలో ప్రభుత్వస్థానముగు పచమార్హీకిపోవును–

సంయుక్తరాష్ట్రములలో

యు–పి–మంత్రులక్రింది రాతివాయీపోర్టు ఫోలియోలనొసంగిరి–

నవాబు ఛటారీ (ప్రధానమంత్రి) అంతఃపరిపాలనశాఖ, నవాబు సర్ మహమ్మదుయూసఫు స్థానికస్వపరిపాలన, సేలంపూరు రాజా విద్యాశాఖ, రాజాజగదీశ్వరదయాలుసేతు అదాయ వ్యవసాయశాఖలు, విజయనగరం మహారాజా కుమారుడు జస్టిసు నిర్మాణశాఖ–

ఉత్కళములో

పర్లాకిమిడి మహారాజుగారు ప్రధానమంత్రి ౧ అంతఃపరిపాలనశాఖ, ౨ వాణిజ్యశాఖ, ౩ ఆర్థికశాఖ

౨ మహారాజునోరాచంద్రపట్నాయకుగారు: ౧ అదాయశాఖ, ౨ విద్యాశాఖ

౩ అభిరామహమనుగారు:— ౧ఆరోగ్యశాఖ ౨ స్వపరిపాలనము, ౩ నిర్మాణశాఖ–

ఇప్పుడు ప్రభుత్వప్రధానకార్యదర్శిగానున్న ఉద్యోగి యిటుపైనిమంత్రివర్గమునకు కార్యదర్శిగపని చేయుదురు–

సెక్రటరీయటుకు క్రొత్తభవనములింకను తయారుకాలేదు– ఇప్పుడున్న భవనములో స్థలము చాలుటలేదు– మంత్రులకుగూడ దానిలో నేగదులనుయేర్పాటుచేసెదరు

పంజాబులో

సర్ సికందర్ హయతుఖానుగారు ప్రధానమంత్రి'—అంతఃపరిపాలనశాఖ

౨ సర్ సుందరసింగు —అదాయశాఖ

౩ రా॥బ॥ ఛవ్రూరాం:— అభివృద్ధిశాఖ

౪ మనోహరలాలు.—ఆర్థికశాఖ

౫ హయతుఖాన్ తివానా:— నిర్మాణశాఖ

౬ అబ్దుల్ హయి:—విద్యాశాఖ

ప్రధానమంత్రికి సాలుకు ౪౨౦౦౦ రూపాయలు, ఉచితముగాయిల్లు లేక యింటిబాడుగ అలవెన్సు

తక్కినమంత్రులకు ఒక్కొక్కరికి సాలుకు ౩౬౦౦౦ రూపాయలు– ఇంటిఅద్దెనిమిత్తము సాలుకు ౩౧౨౦ రూపాయలు–

అధ్యక్షునకు సాలుకు ౩౬ వేలరూపాయి,

బెంగాలులో ముసల్మాను రాజ్యభయము నిరాధారము

బెంగాలు ప్రధానమంత్రి ప్రకటన

కలకత్తా; ఏప్రిలు ౧:-

ఇటీవల బెంగాలులో కొన్ని ప్రాంతము లలో ముస్లిము రాజ్యమువచ్చునని ప్రజలు భయ పడుచున్నట్లు నేను పత్రికలలో చదివితిని. బీ హారులోను, సంయుక్త రాష్ట్రములోను హిందూ రాజ్యము ఎటుల ఏర్పడజాలదో అటులనే బెంగాలులో మహమ్మదీయ రాజ్యముకూడ నే ర్పడజాలదని నేను స్పష్టముగా తెలుపుచున్నా ను- కొన్ని రాష్ట్రములలో హిందువులు కొన్ని రాష్ట్రములలో ముస్లిములును ప్రభుత్వమును సాగించుచుందురుగాని అందరునుగూడ బ్రిటి షువారి ఆశయముల ప్రకారమే పరిపాలించ వలెను" సర్ ఫజలుల్ హక్కుగారు ప్రకటిం చిరి-

---

బాలురకు ప్రాథమిక విద్య ఆవశ్యకత

మద్రాసు, ఏప్రిలు 3.

వై.యం.సి.ఏ.లో నిన్నటిదినము మద్రాసు క్రిస్టియను కాలేజీ లెక్చరరు, యం.యస్. సభా పతుగారు విద్యావిధానమనుశీర్షికపై ఉపన్యసిం చుచు దానివిషయమై ప్రభుత్వము శ్రద్ధతీసికొ ని సరియైనపద్ధతులపై కొన్ని సంవత్సరములవర కు ఒక కార్యక్రమము ననుసరించి విద్యావ్యాప కము గావింపవలయునని చెప్పిరి. చాలకాలము నుండి విద్యాభ్యాసమనగా మనవారు కేవలము పుస్తకములు చదువుటయే యనుకొనుచుండిరి విజ్ఞానమనగా ఏదో ఒకవిధమైన విద్యాభ్యాసము నియోగించుచుండిరి. కొని యుద్ధానంతరము విద్యాభ్యాస పెన్నియో మార్పులు చెందినది. ఇప్పటిదినములలో విద్యయనిన పుస్తకజ్ఞానము గాకుండ మానవవికాసమునకును సంఘాభివృద్ధి కిని ఉపకరించెడి విధానముగా భావింపబడు చున్నది.

రిజర్వుబ్యాంకు క్రొత్త గవర్నరు

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిలు 3

నేటిఉదయము ఇండియారిజర్వుబ్యాంకి డై రక్టరుసమావేశమై, సర్ జేమ్సు టెయిలరు గారిని రిజర్వుబ్యాంకిమేనేజింగుగవర్నరుగా ఎన్నుకొ నిరి. సర్ జిర్ స్మిత్తుగారిసెలవు అనంతరము వీరుఉద్యోగము స్వీకరింతురు.

తుంగభద్ర నీటి తగాదా

హైదరాబాదు ఏప్రిలు ౪

తుంగభద్రానదిలోని స్థలమును పంచుకొ నుటలో మద్రాసు హైదరాబాదు ప్రభుత్వ ములకు ఒక్కవిషయములోనే భిన్నాభిప్రా యములు గలిగినవి. చాకడేప-కర్నూలు కాలువ లోనినీటివిషయముగురించి యేర్పడిన భిన్నాభిప్రాయ ములనుగూర్చి రెండుప్రభుత్వములును ఆలోచించి ఒ కనిర్ధారణమువచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. మద్రా సు ప్రభుత్వము, హైదరాబాదు ప్రభుత్వమును ఒకజాయింటు రిజర్వాయల్ స్కీముగురించి ఆ లోచించుటకై ఆహ్వానించిరి, హైదరాబాదు ప్రభుత్వము నదిలో సగముభాగము పంపకము కావలసియున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వము యీ పంపకము నదిలో పారెడి నీటిమీద నుండవల యునని చున్నది. అనగా కర్నూలు కడపకా లువలోనున్న ఒలము హైదరాబాదు ప్రభుత్వ మునకు భాగము లేదనుచున్నది-నుండు ఆహ్వా నించినంతమాత్రమునయిట్టి అధికారము మద్రా సుప్రభుత్వమునకు ఉండకూడదనియు, నిరంత యు సమానముగా నుంచుకొనవలయుననుచు హైదరాబాదుప్రభుత్వము దీనికి సమ్మతించలే దు-ఇదివరకే మద్రాసు మైసూరుప్రభుత్వములు ఒకఒప్పందమునకువచ్చినవి-ఇక హైదరాబాదు మ మద్రాసుప్రభుత్వములకుగల వివాదముపరిష్కా రమైనది_గావున టాయింటు స్కీముకు యెట్టి అభ్యంతరమును ఉండదు-

ఈస్కీముకంతటికిని మద్రాసుకు పదికోట్లు రూపాయలు వ్యయమగును-కాని హైదరాబా దు దేశస్థితిని బట్టి ఎనిమిదికోట్ల రూప్యములకంటె ఎక్కువఖర్చుకాదు పైగా హైదరాబాదులో యింకా పారిశ్రామికాభివృద్ధికి సహాయపడుటకు ఒక హైడ్రో ఎలెక్ట్రిక్కుస్కీము కూడ స్థాపిం చుచున్నారు-రాయచూరుజేల అంసారవంతము యునదికాదనికదంట పుట్టినదిగాని శాస్త్రప్రకా రము మద్రాసు హైదరాబాదులలోని భూమి ని పరీక్షించిచూడగా ఎట్టివిధమైన భేదమును కన్పించలేదు-కావున రాయచూరుప్రాంతము లో నీటిని సక్రమముగా నుపయోగింపకపోవు టచే నీరునిలుపరైయె ఉప్పుచేంపాడైపోవునేమో గాని చక్కకాపాగించిన మంచి సాగుబడియ గును-ఇంకను వారికి హైడ్రో ఎలెక్ట్రిక్కు స్కీ మువలన మద్రాసుకన్న యెక్కువ సదుపాయ ముకలుగును-

కావున యీరెండు ప్రభుత్వములును త్వర లో ఒకనిర్ధారణమువచ్చి ఒకప్రాజెక్టు కట్టించి నచో రాయచూరు, మహబూబునగరు మున్న గు నీటికిరువైనజిల్లాలకు మిక్కిలి ఉపయోగ పడి వారిసాంఘిక, ఆర్థిక పారిశ్రామికజీవనము లో నూతనమైనమార్పులుగలిగించి ధన్యులను జేయును.

మాచందాదారులకు

తమ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములలో చందా నంబరు తెలుపవలెను. లేదేని జవాబు ఇవ్వబడదు. తమ లేఖలు మేనేజరు పేర వ్రాయవలెను.

నో:— చందానంబరు తమకుపంపుపత్రిక పైన వుండును.

మ. ఘ. వ. నైజాం స్టేటు రైల్వే

హిందూ మహమ్మదీయ భోజనవసతుల నేర్పాటుచేయుగుత్తాలు

1. భోజనవస్తువులు, మిఠాయిలు మొదలగునవి ఈ రైల్వే స్టేషను లలో అమ్ముటకు టెండర్ పద్ధతి అవలంబించబడినది.

టెండర్లున్నవి. వాటివిషయమైన పూర్తివివరములు యీ క్రింద సంతకము చేసినవారివద్ద బడయగలరు. టెండర్లు యిదివరకు యీ విషయమున పరిచయముగలవారివన్ని, తగిన ఆర్థికస్థితిగల వారికిమాత్రమే యివ్వబడును.

2. హిందూ ముసల్మానులకు వేరువేరుగా అమ్ముటకు ఈ రైల్వే అంతయు 5 భాగములుగా చేయబడును- ఒక్కొక్కస్టేషనుకు ఒక్కొక్క కం ట్రాక్టరు కావలయును-

3 టెండరు ఫారములకొరకు దరఖాస్తులు 12 ఏప్రిలుకు మించకుండా చేరవలయును టెండర్లు 19వ ఏప్రిల్ తారీఖునగాని ఆరోజుకులోగాగాని చేరవలయును

సికింద్రాబాదు
7 ఏప్రిల్ 1937

హెచ్ ఎ కొట్ నైట్,
చీఫ్ కమర్షియల్, మేనేజరు

లు- ఉపాధ్యక్షునకు సాలుకు ౬౦౦౦ రూపా యలు-

అస్సాములో

౧ సర్ మహమ్మదుసదుల్లాగారు (ప్రధాన మంత్రి) ౧ అంతఃపరిపాలన, ౨ ఆర్థిక, ౩ ని ర్మాణశాఖలకు

౨ రోహిణికుమారచౌదరీగారు, ౧ న్యా యవిచారణ, ౨ ఆదాయశాఖలకు

3 శివరోయు జె-జె-ఎం- రాయిచౌదరీగా గారు, ౧ స్థానికస్వపరిపాలన, ౨ మెడికలు 3 ఆరోగ్య, ౪ యెక్సైయిజు, ౫ శాసననిర్మా ణశాఖలకు

౪ షయుఖులుఉలేమా మౌలానా అబ్దుల్ నూరు మహమ్మదుసహేదుగారు ౧ విద్య, ౨ వనశాఖలకు

మౌల్వి అలీహైదర ఖాన్ గారు ౧ వ్య ౨ పరిశ్రమ ౩ సహకార

కడపటివార్తలు

భారతీయ స్త్రీ భుజములపై పోలీసు అధికారుల చేతులు

కాంగ్రెసు పతాకమును కాలిక్రింద వేసి త్రొక్కుట

హర్తాల్ రోజున ఢిల్లీలో చర్య—

ఢిల్లీ శాసనసభవారి ఆగ్రహము—

ఈ ఏప్రిలు ౨వ తేదినాడు ఢిల్లీలో అసెంబ్లీయందు ప్రశ్నోత్తరములైనతర్వాత అవినాశలింగంశెట్టిగారు రెండు అభిశంసన ప్రతిపాదనములను ప్రవేశపెట్టదలచినట్లు అధ్యక్షులవారు సభవారికి తెలియజరచిరి. అవినాశలింగం శెట్టిగారు తమపేరనున్న ప్రతిపాదనల నుప సంహరించుకొనిరి.

ఏప్రిలు ౧వ తేదినాడు హర్తాలు సందర్భమున శ్రీ॥ శ్రీ॥ స్వామి శ్రద్ధానందగారి మనుమరాలగు సత్యవతీదేవిగారు కొందరు కూలిపనివారలను పనికిపోకుండునట్లు బోధించుచుండగా, ఇరువురు యూరపీయ జాతీయులగు పోలీసు అధికారులు ఆమెభుజముపై చేతుల నదిమిపెట్టి ఆమెను అరెస్టు చేయుచుండిరని. ఈ విధముగా ఆమె భుజములపై చేతులనుఅదిమి పట్టియుంచుట అధర్మమనియూ, మరియు కాంగ్రెసు పతాకమును పోలీసుజవానులు లాగుకొని కాలిక్రింద వేసివలుపుట భారతీయులకు దుస్సహమైన అవమానమనియు ఆసఫాలీగారితీర్మానము ప్రతిపాదించుచు ఈచర్యలకై ప్రభుత్వమువారి నభిశంసనచేయుచున్నవి. యూరపీయరక్షక భటాధికారులు సత్యవతీదేవిగారి భుజముపై చేతులుప్రయోగించినపుడు ఆమెరవిక చినిగిపోయెనని తీర్మానమును ప్రతిపాదించిన అసఫాలీగారు చెప్పిరి. మొదట సత్యవతీదేవిగారి భుజములపై చేతుల నుంచిన పోలీసుఅధికారి అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటుఅనియు, ఆమెనతడట్లాపడగా ఆమె అనుచరులు ముందుకు పరుగెత్తుటచే, ట్రాఫిక ఇన్స్పెక్టరు తనచేతి నామెభుజముపై పెట్టిలారీ వచ్చువరకు అట్లే యుంచవలెనని చెప్పెననియు, తన్ను ముట్టవలదని ఆమెచెప్పినతర్వాత అతడు తనచేతిని తొలగించెననియు ప్రభుత్వపక్షమున సమాధానమిచ్చిన హోంశాఖ సంయుక్త కార్యదర్శియగు భారద్వాజ్‌గారు చెప్పిరి.

మొదట భారద్వాజ్‌గారు అసఫాలీగారితీర్మానము ప్రతిపాదింపబడుటకే అవకాశము లేకుండ చేయయత్నించిరి. సత్యవతీ దేవిగారిపై నేప్రిలు ౧వ తేదినాడు ఢిల్లీలో అరెస్టు చేయబడిన ౧౩-గురికేసులు న్యాయస్థానమువారి విచారణలోనున్నవనియు, మరియు సత్యవతీదేవియే మేజస్ట్రీటువద్ద ఫిర్యాదుచేయగా మేజస్ట్రీటు సదరుఫిర్యాదును విచారించవలసినదిగ ఉత్తరువులు చేసియున్నారనియు—ఇపుడు శాసనసభలో సత్యవతీదేవికిజరిగిన అపచారమువిషయమై చర్చించుటవల్ల పైజెప్పిన న్యాయస్థానవిచారణములలో నిష్పక్షపాతముగ న్యాయమునకు భంగముకలుగుననియు భారద్వాజ్‌గారనిరి. పైగా భారద్వాజ్‌గారు ఏప్రిలు ౧వ తేదినాడు హర్తాలు అంతటను శాంతముగా జరిగిపోయినట్లు వార్తలు తెలిసినవనియు కాంగ్రెసువారును ప్రజలును గూడ అభినందనీయులనియు. అసఫాలీగారి తీర్మానములోనివిషయము ఇట్టి పరిస్థితులలో అంత ముఖ్యవిషయము కాదనియు చెప్పిరి. భూలాభాయి దేశాయిగారు తీర్మానము సక్రమమైనదేననుచు సత్యవతీదేవి ఫిర్యాదు చేసియుండవచ్చుననియు, ఇపుడుతీర్మానము చే న్యాయస్థానమువారిలవిచారణలోలేని ఇతరవిషయములు చర్చకురావచ్చుననియు, సత్యవతీదేవి తనపై నేరమున్నచో తనఅరెస్టు చేయవచ్చునని చెప్పుచున్నను పోలీసుఅధికారులు ఆమె భుజములపై తమచేతులనుపెట్టుట చాలఅపచారమనియు, ఒకపోలీసుజవాను సూపరింటెండెంటుఅగు స్కాట్‌గారియెదుట కాంగ్రెసుపతాకనులాగి తనకాళ్లక్రిందవేసి త్రొక్కి—నలిపెననియు, ఈవిషయముయొక్క సత్యమును ప్రభుత్వసభ్యుడగు భారద్వాజ్ కాదని యుండలేదనియు, అట్టిపతాకకు అగౌరవముజరుగుట ప్రజలకు ముఖ్యవిషయమేననియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు తీర్మానము సక్రమమైనదేయని అంగీకరించినతర్వాత చర్చ మహోద్రేకముతో జరిగెను. అసఫాలీగారు కాంగ్రెసు పతాకకు జరిగినఅవమానమును భరించలేక, "రెండుకోట్లప్రజలు ఈపతాకముతో పోలింగు స్టేషనులకు వెళ్లి, భారద్వాజ్‌గారిశాఖకు అధికారులు కాదగిన కాంగ్రెసువారిని ఎన్నుకొనిరి. కాంగ్రెసువారు అధికారమునకు వచ్చియుండినచో ప్రభుత్వ భవనములపై జాతీయపతాకలను ఎగురవేయుటకు ఉత్తరువులిచ్చియుండెడివారు. ఈపతాకకై భారతీయులలో చాలమంది తమప్రాణము లర్పింప సంసిద్ధులైయున్నారు."అనిరి. సత్యవతీదేవికి జరిగిన అవమానమును గూర్చి చెప్పుచు, "భారతవనితకుజరిగిన యిట్టిఅవమానమును భారతీయుడెవడును సహింపజాలడు." అనిరి. ఆసీగారు ఉద్రేకముతో నిగుడ్డకరుపై "పతాకను కాలిక్రింద త్రొక్కుచున్న పోలీసు ఉద్యోగియుని నేను కన్నులార గాంచియుండినచో వతడు నాకంటె నాలుగురెట్లు బలవంతుడైయుండినను తన్నియుండెడివాడను"అని గర్జించిరి.

ప్రభుత్వపక్షమున సమాధానములు అంత పటువులుగ లేకుండెను. క్రెయిగుగారులేనందున భారద్వాజ్‌గారు మాట్లాడుచు, "ఏశాఖరోపణలకు ప్రభుత్వమువారు జవాబు చెప్పవలెనో తనకు తెలియుటలేదు"అనుచున్నపుడు సభలో "జవాబేఇవ్వకుడు"అను కేకలు లేచెను. సత్యవతీదేవిగారి భుజముపైనుంచిన చేతులనుతీసి పోలీసు అధికారులు జనమును నెట్టివేయుచుండగా కొందరు గుంపులోనుండి పోలీసువారలపై రాళ్లురువ్వుచుండెనని భారద్వాజ్‌గారు చెప్పిరి. అరెస్టుకు అవసరమైనంతకంటె ఎక్కువచర్య గైకొనబడలేదని భారద్వాజ్‌గారు చెప్పిరి. భూలాభాయి దేశాయిగారు తీర్మానమును సమర్థించుచు,"ఈ అవమానములో ౧౦౦వభాగ మైనను ఆంగ్లవనితకుజరిగినచో భారద్వాజ్‌గారేమందురు?"అని ఎత్తిపొడిచిరి సర్ ఫ్రాంకు నాయిస్‌గారు ప్రభుత్వపక్షమున సమాధానమిచ్చుచు పోలీసులు బుద్ధిపూర్వకముగా చేసిన దండనార్హులే యగుదురుకాని ఇపుడట్లుకాదనియు, ప్రజాహితజీవితము[ఫబ్లిక్‌లైఫు]నందు పాల్గొను స్త్రీలు ఇట్టివాని నెదుర్కొనుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెననియు చెప్పిరి—ఓట్లలో ముసల్మానులు, యితరులు మున్నగు ఎన్నికలచేవచ్చిన ప్రతినిధులందరును తీర్మానమున కనుకూలముగ ఓటుచేసిరి. మొత్తముపై అనుకూలముగ ఓటులు ప్రతికూలముగు రంపోట్లును వచ్చుటచే తీర్మానము నెగ్గెను.

స్పెయినులో యుద్ధము

లండన్, ఏప్రిల్ 3

స్పెయిను యుద్ధములో ఉభయ పక్షములవారును మేము ముందుకు వచ్చితిమి, మేము గెలిచితిమి, అని పరస్పరయుద్ధ వార్తలంపుచున్నారు. కార్డోబా రాష్ట్రములో పోజో బ్లాంకో రణరంగమున ప్రభుత్వ సేనలు 3 మైళ్లు ముందుకు వచ్చినవి. ఇంతవరకును విద్రోహులకు చాల ఉపయోగపడుచుండిన కార్డోబా రైలు మార్గమును ప్రభుత్వ సైన్యములు సమీపించుచున్నవి.

స్పెయిను సరిహద్దు

లండన్, ఏప్రిలు 3

ఫ్రెంచి సరిహద్దు దాటి, ఫ్రెంచి వాలంటీర్లు గాని ఫ్రెంచి యుద్ధపరికరములు గాని స్పెయిను దేశమునకు పోవుచున్నట్లు కనబడుట లేదని ఆ ప్రాంతములలో సంచారము చేయుచున్న రూటరు విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. పోలీసులు, కావలివారు కాపలా చేయుచున్నారట. స్పెయిను, ఫ్రాన్సుల మధ్య ఎల్లకు సమీపమున స్పెయిను దేశీయ పట్టణములలో తినుటకు తిండి లేదు. ఏలనన అక్కడివారు ఆహారపదార్థములను కొనుటకు సామాన్యముగా కేర్బరీ అను ఫ్రెంచి గ్రామమునకు వచ్చుచుందురు. ఇప్పుడు కేవలము భోజనసామగ్రి కొనుటకే వారిట్లు వచ్చుటయని ఫ్రెంచి అధికార్లు సందేహపడుచున్నారు.

కౌంటెస్ బ్రేరీడీన్ గారును వారితో నున్న వారలును స్పెయిను దేశమును చూడబోయిరి. బిల్బావో రంగమున వీరి కండ్లయెదుటనే సెయింట్ మేకీచర్చి ద్వారమువద్ద విద్రోహ విమానములనుండి బాంబులు విసరి, స్త్రీలమీదను, బిడ్డలమీదను మరతుపాకులు కాల్చిరి.

హెండాయి, ఏప్రిల్ 3

కార్బియా పర్వతము వద్ద మరలతీవ్ర యుద్ధము సాగుచున్నది. బాస్కులు మకల విద్రోహ సైన్యములతో పోరిరి. కాని వెనుకకు తరుమకొట్టబడిరి. జనరల్ మోలా గారి నాయకత్వమున నడచుచున్న సేన బాస్కు రణరంగము మధ్యభాగమున ప్రభుత్వ సైన్యమును నెట్టుకొనిపోయి ఇటు ర్మోడియా చేరగలిగినది. ఇలు ర్మోడియా బిల్బావో వద్దనుండి ఇరువది అయిదు మైళ్ల దూరములో నున్నది.

మాడ్రిడ్, ఏప్రిల్ 3

యుద్ధము చేయుటకు తగిన వయస్సుగల స్పెయిను ప్రజలు ప్రస్తుతము యే దేశములో నివసించుచున్నను వచ్చి, స్వదేశ సంరక్షణకు తోడ్పడవలెనని పిలుచుటకు స్పెయిను ప్రభుత్వము వారు, తీర్మానించుకొనిరి.

బ్రిటనులో రోడ్లపై ప్రమాదములు

బ్రిటనులో ౧౯౩౬లో రోడ్లమీద జరిగిన ప్రమాదముల వల్ల ౬౫౬౧ మంది చచ్చిపోయిరి. ౨౨౭౧౫౯ గురికి దెబ్బలు తగిలెను.

వారిలో మూడు వేలు పాదచారులు, వెయ్యి మంది సైకిలిస్టులు రెండువేలు మోటారు కారుల వల్ల అందులో ప్రయివేటు మోటారు కారుల వల్ల చచ్చిరి.

సివిల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు సవరణ చట్టము మోదించబడుట

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 3

సివిల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు సవరణ చట్టమును కౌన్సిల్ అఫ్ స్టేట్ సభవారామోదించిరి.

సింధురాష్ట్రపు అసెంబ్లీ ప్రథమ సమావేశము

సింధురాష్ట్రపు క్రొత్త శాసనసభయగు (అసెంబ్లీ) ఏప్రిలు ౨౭వ తేదిని సమావేశమగును. సింధు గవర్నరు సభలో ఉపన్యసించును. సభ్యులు రాజభక్తి ప్రమాణము చేయుట, అగ్రాసనాధిపతిని ఎన్నుకొనుట, మంత్రుల జీతములను నిర్ణయించుట జరుగును.

రష్యా బంగారము అమ్ముచుండుట

లండన్, ఏప్రిల్ ౨

రష్యాదేశము బ్రిటనుకు, ఐర్లెండునకు ౧౦౦౦ లక్షల పౌనుల బంగారము ఎగుమతి చేసినది. ఇంకను ౨౫౦ లక్షల పౌనులు బంగారము పంపుటకు సిద్ధముగానున్నది. ఇట్లు రష్యానుండి బంగారము ఎందుకు ఎగుమతి చేయబడుచున్నదో తెలియక లండనులో ప్రజలు కలవరపడుచున్నారు. రష్యా యీ బంగారమునంతటిని న్యూయార్కుకు పంపి దానికి బదులు డాలర్లు తీసికొనుచున్నది. దీనిని బట్టి యుద్ధము జరిగెడి పరిస్థితులలో అవసరమగు కావలసినన్ని డాలర్లను నిలువచేసియుంచవలయునన్న అభిప్రాయము తేలుచున్నది.

రష్యాలో ౧౨౦౦౦ లక్షల పౌనులు విలువగల బంగారము నిలువయున్నది. రష్యా ప్రతి సంవత్సరమును ౫౫౦ లక్షల పౌనుల బంగారము తీయబడుచున్నది దీనినంతటిని రష్యా ఇతర దేశములకు అమ్మివేసి తన డాలర్ల బలము నెక్కువ చేసికొనునని పురజనులు తలచుచున్నారు.

త్యాగరాజ మహోత్సవము

గొప్ప సంగీత విద్వాంసుల కార్యక్రమము

ఎప్పటివలెనే ఈ ఉత్సవములు కొవికూడెను లోని తుంగభద్రమందు జరుగును. దాని కార్యక్రమమిక్రిందివిధమున నుండునని ఆ ఉత్సవపు ఏర్పాట్లకు బాధ్యతవహించు సంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షులగు బి. నరసింహం అయ్యంగారు, యం. ఏ; బి. యల్ గారు, తెల్పుచున్నారు:—

౮—౪—౧౯౩౭ గురువారం [ఈరోజు] సాయంకాలం ౬ గం. లకు శ్రీచౌడయ్యను, మైసూరు ఆస్థాన విద్వాంసులు గారును, వారిసోదరులును ఫిడేలు. ౯—౪—౧౯౩౭ శుక్రవారం సాయంకాలము ౬ గం. లకు వేణుగానం రాజారాం అయ్యర్ [మాయవరం]—వేణుగానము. ౧౦—౪—౧౯౩౭ శనివారం సాయం. ౬ గం. లకు ముసిరి సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్—గాత్రము ౧౧—౪—౧౯౩౭ ఆదివారం సాయం. ౬ గం. లకు డి. కె. పట్టమ్మాళ్ (మద్రాసు), వారిపార్టీతో సహా—గాత్రము, ౧౨—౪—౧౯౩౭ సాయం ౬ గం. లకు మైలాపూరు గోపు [రాజరామయ్యర్] గారు—గాత్రము. ౧౩—౪—౧౯౩౭ సాయం. ౬ గం రాయపోలు సుబ్రహ్మణ్యం భాగవతార్ గారు [నెల్లూరు] గాని నౌమూరు విశ్వనాథశాస్త్రి [బెజవాడ] గాని తెలుగు హరికథా కాలక్షేపము చేతురు. ౧౪—౪—౧౯౩౭ సాయం. ౬ గం. లకు హరి నాగభూషణం గారు—గాత్రము సోలో వయొలిన్.

పైజెప్పిన విద్వాంసులతో కూడా వేణు నాయకర్! పాలఘాట్ రామచంద్రవరా హలార్ ముత్తుస్వామి అయ్యర్ [వయొలిన్] గార్లు ఉందురు.

కార్యనిర్వాహకులు బాలభారతియగు గిరికుమారి (మైసూరు) గారిని ప్రార్థించుచున్నారు. వారంగీకరించిన తర్వాత కార్యక్రమముల వేరుగా ప్రకటించబడును ఈ కార్యక్రమములో మార్పులు జరుపుటకు కార్యనిర్వాహకుల కధికారము గలదు.

గాడిదలకు సారాయితో స్నానము

బ్రెజిల్ దేశములో ఉత్తర ప్రాంతమున పియూరా రాష్ట్రములో చాల కాలమునుండి వర్షము లేక కరవుగానుండి ఇపుడే వర్షము కురిసెను ఈ సంతోషములోను. ఇంత కాలముగా నీరులేకున్నను గాడిదలు జీవించగలిగినందుకు మెచ్చుకొనియు రైతులు గాడిదలపై సారాయి పోసి పునస్కరించుచు ఎగురుచున్నారు— ఇది వారలలో ఆచారమట—

నూతనరాజ్యాంగ శాసన కాష్ఠదహన కర్మ

ఏప్రిలు ౧ వ తేదినాడు దేశమంతటను హర్తాళులు జరిగియుండెగదా! ఈ హర్తాళులన్నిచోట్లను శాంతముగాను ఎక్కువ ప్రచారము ఎట్టి బలవంతము గాని లేక జరిగియుండుట విశేషము ఈ సందర్భమున పూనాలో జరిగిన ఒక చిత్రము గమనించదగియున్నది. అక్కడ యువజనసంఘము వారు నూతనభారత రాజ్యాంగశాసన పుస్తకముయొక్క ప్రతినొకదానిని వల్లకాడులో కట్టె కాల్చివేసిరి. కాంగ్రెసు నాయకులు మంత్రివర్గమేర్పరుచ నిరాకరించిన తర్వాత, ఇపుడేర్పరచబడిన మంత్రివర్గములో తిమపక్షీయుడగు జమ్నదాసు మెహతా గారిని చేరనిచ్చినందుకు డెమొక్రాటిక్ స్వరాజ్యపక్షము వారిపై సభలో జనులకు కోపము పెరిగెను. అందుచే సభకు వచ్చియుండిన ఇరువురు డెమొక్రాటిక్ స్వరాజ్యపక్షము వారిని వారలు పట్టుకొని కొంతకాయకు దిచేసి పంపిరి. ఇంతకంటె ఎక్కువ అశాంతులు జరుగలేదు.

పిచ్చిపుల్లాయిల దినము

ఇదే ఏప్రిలు ౧ వాడు మదరాసులో హర్తాళు సందర్భమున జరిగిన సభయందు శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారుపన్యసించుచు ఇంగ్లీషువారలకు ఏప్రిలు ౧ వ తేది పిచ్చిపుల్లయ్యల దినమనియు (All Fools' Day) కాంగ్రెసువారు ఆరోజి అమలుకువచ్చు రాజ్యాంగశాసనము క్రింద మంత్రిపదవులకంగీకరించుచో వారలను పిచ్చిపుల్లయ్యలనగలరనియు, ప్రభుత్వము వారిదయవల్ల కాంగ్రెసు వారికి ఆ పేరుతప్పి ప్రభుత్వము వారికేదక్కినదనియు చెప్పిరి ఎంత అవమానము!

ఇదే సందర్భములో కాశీలో జరిగిన సభలోను పన్యసించుచు పండితమదన మోహన మాలవ్యాగారు విదేశీయులింకను ఈ దేశములో పాలనచేయుచుండుట భారతీయులకు సిగ్గుపడదగిన విషయమనియు, ఇప్పటి రాజ్యాంగము పోయి భారతదేశ ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులచే నిర్మించబడిన క్రొత్త రాజ్యాంగము వచ్చువంతవరకు భారతీయుడైనవాడు తృప్తిపొందరాదనియు చెప్పిరి.

గ్రామోద్యోగీయుల కష్టములు

మార్చి ౨౭ తేది సాయంత్రము ఇచ్ఛాపురం తాలూకా ప్రొప్రయిటరీయెస్టేటు గ్రామోద్యోగీయుల సంఘము వారు శాసన ఎస్టేటు కొల్లాం గ్రామంలో తిరుమల పెద్దింటి పద్మనాభస్వామిగారి యాధిపత్యమున సమావేశమైరి. ౪౦ మంది గ్రామోద్యోగీయులు సకమవిచ్చేసిరి. దైవప్రార్థనతో సభప్రారంభమై యుపన్యాసములు, కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుట జరిగినపిదప కొన్ని తీర్మానములు కావింపబడెను.

గవర్నమెంటు గ్రామమునసబు కరణముల తో పాటు ప్రొప్రయిటరీయెస్టేటు గ్రామాదుల మునసబు కరణముల కన్ని విషయములలో సమానప్రతిపత్తి నీయవలయునని గవర్నమెంటు వారిని సభవారు కోరుచున్నారు

గ్రామాధికారులు జమీందారులకు రావలసి నడిక్రీల సొమ్ము వసూలు చేయజాలనియెడల గాని, తాము యెస్టేటుకు బాకీయున్న శిస్తుల చెల్లింపవలసియున్న గాని వారిపయిచర్యతీసికొనుటకు గట్టములో గాని బోర్డుస్టాండింగు ఆర్డరులలో గాని ఎట్టి ఏర్పాటు లేనప్పటికీ ఆట్టి గ్రామాధికారులను యెస్టేటువారి సిఫార్సుపై రివిన్యూఅధికారులు శిక్షించుట న్యాయబద్ధమై యుండలేదనియు, చట్టవిరుద్ధమనియు, అట్టి అన్యాయము జరుగకుండ చూడవలెననియు జిల్లా కలెక్టరుగారిని సభాయుక్తులైన గవర్నరుగారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

రిజిష్టరుమెనరు గ్రామోద్యోగి ౨౧ సంవత్సరములలోగా టెక్స్టుపాసుకానిచో యుద్యో

వైశ్య సోదరులకు మనవి

౩—౪—౧౯౩౭

మా దేశములో అన్ని జాతులు వర్ధిల్లవృద్ధికిరావలయునని యుద్యోగములకు సాంఘిక, మత, ఆర్థికవిషయము లన్నిటిలోను ప్రజల యభిప్రాయములు మారుచున్నవి. ఇటీవల వైజాంబాష్ట్రములో క్రొత్తసలుపుమన్న రెడ్డి, మున్నూరు, వారుకూడ నేల ప్రతిజాతియు ఔన్నత్యమునకు వచ్చుచున్నారు. ఆత్మగౌరవముల వెదయుచున్నారు. సంఘదురాచారముల నిర్మూలించుచున్నారు.

వైశ్యులు ద్విజులు, అగ్రజాతిలో నొకరయ్యును, యింతవరకు కూపస్థ మండూకమువలెనున్నారు. ఇతర సంఘములు వీరిని నీచముగ చూచుచున్నవి. వాటి వైశ్యరత్నములకు పేరులను బిరుదాంకితులు నేడు ఖాళిసికరేటుడబ్బాలు షావుకారు అమ్మకొనుచున్నారు. పూర్వమునుండి దాతృత్వమునకు వీరలకు పెట్టినది పేరు. ఈ కాలమున గూడ అట్టి నామము సార్థక పరచుకొనుచున్నారు కాని యుక్తాయుక్తములు, పాత్రాపాత్రములు మాత్రము గమనించుటలేదు. ఇన్ని టికిమూలము నాగరికత, విద్యావివేకములు లేకుండుటయె.

ఇట్టి క్లిష్టపరిస్థితులయందు స్వజాతిని అవమానమునుండి నుద్ధరింపవలయునను నుద్దేశము శ్రీయుత నాగేశు కృష్ణారావుగారికి కలిగినది. ౨౫ సంవత్సరముల యువకుడు—చెన్నూరునివాసి, కృతికర్త—ఇంత చిన్న వయస్సు లో పరనివాసియగు నాతనికిట్టి తలంపు కలుగుట కొందరికి వింతగాతోచవచ్చును కాని స్వకులాభిమానమే వారికైజికము— ఇదియేగాక పరోపకారార్థం ఇదంశరీరమ్ అను లోకోక్తి ప్రకారము బాల్యమునుండి కొందరికో గొప్పగనో పరులసేవ చేయుచున్నారు. వారి స్వార్థత్యాగము ఎంతయయి వకొనియాడదగినది. రావుగారు స్వకులోద్ధరణ కంకణులై కార్యము పకుబూనుకొనిరి. ఒకటిరెండు సమావేశములనంతరము తల్పిలితముగ నేడు స్వమగాంచుచున్న ఆర్యవైశ్య తాత్కాలిక సంఘము స్థాపించిరి. ఇంతియేకాక వాసవిగ్రంథాలయముగూడ నెలకొల్పిరి. మూడు భాగ్య సమావేశములు, వైశ్యజన సంఖ్య ఎక్కువగాయున్న ప్రదేశములయందు ఏర్పఱచి, తాత్కాలిక సంఘము స్థిరపరచుటయు, వైశ్యవిద్యార్థులకు ఒకవసతిగృహము ఏర్పఱచుటయు, తద్వారా విద్యావ్యాప్తి చేయవలయుననియు, కేంద్ర సంఘముఒకటి ఏర్పాటు చేసి, ప్రతిసంవత్సరము మన సభలు జరుగ నేర్పాటు చేయుట వీరి ముఖ్యోద్దేశములు—ఇంతియేగాక మత, దురాచారముల రూపుమాపి అంధకారనిమగ్నమగు వైశ్యజాతి నుద్ధరించుటకూడ!

ఓ వైశ్యసోదరులారా!! కృష్ణారావుగారిసలహాలపై మీరునడుచుకొనిన మనకులము ప్రఖ్యాతికిరాగలదు, మనది ఒకజాతియని నలుగురిఎదుట వ్రాక్కుచ్చుచు, సగర్వముగ సంచరించుటకు అవకాశము కలుగును—రావుగారికన్న మరొకవ్యక్తి మనసంఘములందు పాటుపడువారు లేరని ఖండితముగ చెప్పగలను. (ఒకరు)

గమిమ్మరాదనియు బయటవారిని నియమించుటకీవిధియవసరము లేదనియు గలరూల్సు పవరతగల వారికే నేకులకు బాధకరమైయున్నందున పదరు నిర్బంధమును తొలగింపవలయుననియు సభవారు కోరుచున్నారు.

రిజిష్టరుమెనరుకు మేజరయినపిదప నియమించుటలో యెస్టేటువారి నామినేషను కోరుట అనవసరమని యీసభవారు విన్నవించుచున్నారు.

తాలూకాకచేరీలలో గ్రామోద్యోగులు, పార్టీలతో కూడుకొనకుండా ప్రత్యేకంగా వుండుటకు వీలయినస్థానమొకటి నిర్మింపవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

౨ వ పేజీ తరువాయి

టివాండిపెదలుపలుకు భారతరాజకీయ రంగము ను తల్లక్రిందులు చేయగలదు. మహాత్ముడు కడు వృద్ధుడగుచున్నాడు; కాని అతని ఆధిపత్యము వందు సమర్థులగు వీరనాయకుల సైన్యము బయలుదేరినది. ఈ సైన్యము ఏ ఆటంకమును గాని లక్ష్యపెట్టదు వీరు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అభిలషించుచున్నారు—వీరిలో జవహరులాలు వంటి యువకుడును పని చేయుచున్నాడు: వీరు కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయములలో విద్య నభ్యసించియున్నారు—పండిత జవహరులాలు మహనీయుడు ఏడుసార్లు కారాగారశిక్ష పొందెను. వీరు తమ జీవితములందలి పదిసంవత్సరములు కారాగారములలో గడిపిరి—వీరు నేడు కారాగారములయందున్నారు—ఎప్పుడు బోయినను ప్రవసింపుటకు జంకరు; లక్షలకొలది జనులు వీరిని దర్శించుటకు ప్రయత్నింతురు—నేను అపోజిషనుయొక్క పార్లమెంటరీ లీడర్ భూలాభాయి దేశాయినిగూడ సందర్శించుటకు అవకాశము లభించెను—కొంతసేపు సంభాషించితిని—జనసామాన్యులలో నీయన కీర్తి యతని యుపన్యాసము లవిని యుండితిని—గ్రాంధిక శైలిలో నెంతయు నాకర్షించినవి. వీరును కారాగారశిక్ష ననుభవించిన అసాధారణవ్యక్తిత్వముగల నాయకులు—

ఇంతటి గొప్ప నాయకులు నైతము దాస్యశృంఖలముల ధరించి దాస్యములలో దగుల్కొనియున్నారు— ఏదిఏమైనను ప్రజలయొక్క సంపూర్ణ పరిణామమును బడయనున్నది—ఈ ప్రజాహితదీక్ష, కొన్ని రాష్ట్రములలో గృహపరిశ్రమల నుద్ధరింప సమకట్టినది—

ఎచ్చటనైతే హిందూదేశములో దారిద్ర్యము నుజూచితిమో, అచ్చటనే సౌఖ్యసంపదల కాశ్రయస్థానములగు హర్మ్యములనుగూడ జూచితిమి. మేము మ. ఘ. వ. నిజాము ప్రభువుగారి వజ్రవైఢూర్యములనుజూచితిమి—వారి రాజభవనమునందు భోజనభాగ్యము లభించెను— సిమ్లలో మైసూరు ప్రభువు సత్కరించెను. మేము ప్రాచీన చారిత్రికప్రదేశములు తాజమహాలు (ఆగ్రా), ఖుతుబుమీనారు ఢిల్లిని సందర్శించి, భారత ప్రాచీన ప్రతిభను స్మరించితిమి—

వేయేల హిందూదేశము దురదృష్టవశాత్తు అజ్ఞానదారిద్ర్యనిద్రలో నున్నను, త్వరగా మేల్కొనుచున్నది.

———

సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు బొంబాయి

ఈ సంవత్సరము బ్యాంకుయొక్క 1911–1936 సిల్వరుజూబిలీ జరుగును. 25 సంవత్సరములు అభివృద్ధికరముగ బ్యాంకింగు మ. ఘ. వ. నైజాంరాష్ట్రములోని బ్రాంచీలు హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు, ఔరంగాబాదు, జాల్నా, సెలూ, రాయచూరు, లాతూరు, వరంగల్

ఇతర బ్రాంచీలు:— ఆగ్రా. అహమదాబాదు. అమృతసర్, కలకత్తా, కౌన్పూరు కొచ్చిన్ కోయంబత్తూరు. ఢిల్లీ, ఢక్కా, యెర్నాకులం, గోరకుపూరు, హాపూరు, హైదరాబాదు (సింధు) జామనగరు, కరాచి. లాహోరు. లక్నో లాయల్‌పూరు. మద్రాసు. నారాయణగంజ. మద్రాస. రంగూన్. షోలాపూరు. సుక్కూరు. సర్‌గోదా. సూరత్—

యివిగాక దగ్గిరదగ్గిర ౮౦ సబుఆఫీసులు, పే ఆఫీసులు ఇండియా మొత్తముమీదనున్నవి.

దక్షిణాయిండియా సెంటరులలో 40 ఏజన్సీ ఏర్పాట్లు వున్నవి. అన్నివిధములైన బ్యాంకింగు పనులు జరుపబడును.

ఇ. థామస్
ఏజంటు. హైదరాబాదు

ఆర్. గోపాల్

జనరల్ క్యాప్ మర్చంటు

వులెన్ సూటర్స్, వులెన్ అండ్ కాటన్ సాక్స్, బ్లాంకెట్స్ మొదలైన అన్ని రకములు కాటన్ అండ్ సిల్కులలో, (ఫాక్స్ అన్నిరకములు, సిల్కు అండ్ కాటన్ దస్తీలు, ఫర్ ఫోల్డింగ్, చెస్టర్ ఫోల్డింగ్, సాలార్‌జంగ్ షేప్, కాశ్మీర్ వులెన్ మొదలైన అన్నిరకముల టోపీలు సిద్ధముగా దొరకును.

ముఖ్యముగా గమనింపుము:—ఆర్డర్లపై కోరినప్రకారం టోపీలనుయిరువదినాలుగు గంటలలో తయారుచేసి యివ్వగలము.

ఆర్. గోపాల్
జనరల్ క్యాప్ మర్చంటు
బస్ స్టాండ్ కోఠీ, సుల్తాన్‌బజార్, హైదరాబాద్ (దక్షిణ

హిజ్ మాస్టర్సు వాయిస్ గ్రామఫోనులలో
తగ్గింపు ధరలు

పేరు	మాడల్ నంబరు	మొదటివెల	తగ్గింపువెల
పోర్టబుల్	౧౦౨	రు ౧౦౦ లు	రు ౭౦ లు
రంగులలో చర్మముకప్పుగలది	,,	,, ౧౧౦ ,,	,, ౯౦ ,,
మంచి ఫేషనులో	,,	,, ౧౧౦ ,,	,, ౧౧౦ ,,

అన్ని రకముల తెలుగుగ్రామఫోను రికార్డులు మావద్దదొరకును.
స్త్రీలువచ్చి చూచుటకు ప్రత్యేకమగు ఏర్పాటుగలదు.

బి. జి. చిమల్గి
జాంబాగు, హైదరాబాదు దక్కన్.

నీమ్‌టూత్ పేస్టు

ఇదిచాల విశేషగుణము గలిగిన పేస్టు. పండ్లను శుభ్రముగాను, గట్టిగాను యుంచి, చిగుళ్లనుగట్టిపరచును. చిగుళ్ళలో రక్తముకారుట, దుర్వాసనపోగొట్టి వజ్ర తుల్యముగా చేయును. నీమ్‌టూత్ పేస్టును నెలరోజులువాడి దానిగుణమును గమనింపుడు. దంతధావనకు వేపపుల్లఎంతమంచిదో అందరికి తెలియును. వేపయందలిసారమే ముఖ్యముగా యిందుగలదు.

మార్గొసం ఆయింటుమెంటు

అమూల్యమైన ఓషధులనుండి తయారుచేయబడి బాధానివారణయందు అసమానమైనది. తీట, గజ్జి, కురుపులు, తామర, వ్రణములు, మొటిమలు మొదలైన అన్ని చర్మవ్యాధులను పోగొట్టుటలో సాటిలేనిది.

నూ పెయిన్ బాం

సర్వవిధములైన వాతనొప్పులు, నడుమునొప్పులు తలనొప్పి త్రుటికాలములో పోగొట్టును.

ది కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, వారిచే
గుప్తపద్ధతిని తయారుచేయబడినది.

దొరకుస్థలము:—

కాథేవార్ స్టోర్సు

బ్రాంచి, గుల్బర్గా దక్కన్.   సుల్తాన్ బజారు, హైదరాబాదు—దక్కన్.

అందమునకు ఆరోగ్యమునకు
మార్గోసబ్బు వాడుడు.

గోలకొండపత్రిక

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD-DECCAN

The First Telugu Bi-Weekly in Andhra Desa and the leading Telugu Newspaper of H.E.H The Nizam's Dominions.

Vol. 11. | Thursday 8—4—1937 | No. 91

భార్యాభర్తలు జీవితసమరములో సమాన భాగస్వాములు

కులసతి అవ్యాజ ప్రేమకంటె పురుషునికి కావలసినదేమి?

వ్యాసకర్త.—

వేలివెంటి సుబ్రహ్మణ్యాంగారు బి. ఏ.,

సంసారనౌక చీకుచింతలేకుండ సురక్షితంగా నడుపాలంటె సతీపతులకు పరస్పరసహాయసహకారాలు సానుభూతి సంపత్తులుండాలి ఏదెడబాటులేకుండ సంసారసుఖాన్ని అనందించే దంపతులనిచూస్తే ముద్దుముచ్చటగాఉంటుంది కాని కొన్ని సంసారాలచూస్తే సంసారంలో సుఖంఉందా అనిపిస్తుంది నిజంగా సంసారంలో సుఖంకావాలంటే అమూల్యమైనదాన్ని అనుభవించేటందుకు సతిపతులు ఒండొరులను చక్కగా అవగాహనచేసుకోవాలి సహజమైన నట్టేర్పు, నిర్మలమైనటిశాంతి పరస్పరంగా దంపతులు ప్రదర్శింపగలిగినవాడు కుటుంబకలహాలకి ఎంతమాత్రం తావుండదు

సృష్టి, స్థితి, లయకారులైనత్రిమూర్తులు ఆదర్శప్రాయమైన దాంపత్యధర్మాన్ని మానవలోకానికి ప్రదర్శించి మానవులనికూడ అట్లాంటి సాంప్రదాయాన్నే పెలకొల్పమని హెచ్చరిస్తున్నారు పురాణపురుషులు స్త్రీమూర్తికొసగిన ఉన్నతస్థానము అదర్శప్రాయమైనది. సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మ తనరాణియైనవాణిని జిహ్వాగ్రమందే నిలయమొసగించి నిరంతరము స్తవము చేస్తున్నాడు స్థితికారకుడైన ఆదివిష్ణువు శ్రీమహాలక్ష్మికి తనవక్షస్థలమునందు అసనము ఏర్పరచాడు లయకారకుడైన శివుడు పార్వతిని నిరంతరం వెంటనుంచుకోడము వారి గాఢమైన ప్రేమను ప్రకటిస్తున్నాము.

* * *

ఆధునికసంఘము స్త్రీకిచూపవలసిన ఆదరాభిమానములను చూపడంలేదు స్త్రీమూర్తి గృహాధిష్ఠానదేవతఅనే న్యాయాన్ని పాటించడంలేదు. స్త్రీఅంటె కేవలము పిల్లలని కనిపెంచే ఒకయంత్రమని యీయాంత్రికయుగములో పొరపాటుపడుచున్నారు, అదివిధముగా స్త్రీని పురుషుడు ఒకపనిముట్టుగామాత్రం మామికొంటున్నాడు, గాని స్త్రీపురుషులు జీవితసమరములో సమానభాగస్వాములన్నవిషయం గుర్తించడంలేదు. నిజానికి కులసతి అవ్యాజప్రేమకన్న పురుషునికి కావలసినదేమిలేదు

కులసతి అవ్యాజప్రేమసాగరంలోకూడ లేనన్ని ముత్యాలున్నాయట పురుషుడు స్త్రీవల్ల ననుభవించేసుఖానుభవముతే అమృతమని ఒక పాశ్చాత్యరచయిత వ్రాస్తాడు

సంసారంలోవచ్చే ఒడిదుడుకులను సహించేఓర్పు పురుషులకన్న స్త్రీలలోనే వేయిరెట్లు ఎక్కువగఉంది కొన్నివిషాద పరిస్థితులలో పురుషుడు క్రుంగిపోయినప్పుడు దురదృష్టముగా ధనవిహీనుడైనపతికి ధైర్యోత్సాహములు కలుగజేసే అమృతశక్తివనితల గంభీరహృదయంలో ఇమిడిఉంది. కాని మనవాళ్లు సాధారణంగా స్త్రీలఅమృతశక్తి సామర్థ్యములను గుర్తించలేక "అబల" అని నిరసనభావముతో చూస్తూఉంటారు కాని అదిచాలపొరపాటు.

కలిమిలేములు కావడికుండలు, తులలేనిసౌఖ్యములనునుభవించిన కుటుంబానికే అదృష్టచక్రము తిరుగుతూండడము చేత ఆకస్మికముగా కష్టాలుకూడ కలుగుతూఉండడము మనము చూస్తూఉంటాము. అట్లాంటికష్టకాలప్రాప్తించినప్పుడు స్త్రీలని తమకుటుంబ శాంతికలుగజేయుటకై ఎప్పుడు కృషించాలా అనిపిస్తుంది [illegible] సతీసుతులు సౌఖ్యపరంపరలనుభవిస్తారు, నిజమైయ్యే వానికి [illegible] స్వామిలని [illegible] వానికి సౌఖ్యము [illegible]. అటువంటి సమయమందు కార్యసాధకాలలో సతులు దుర్గలు డీ త్వరలోకోలుకోవడానికి మంచిఆరకొరాలు న్నాయి తలమీద తగినంతబాధ్యత ఎప్పుడైతే ఉందో అటువంటి అవసరమును పురస్కరించికొని జీవితసమరములో తనపాత్రను ప్రశంసనీయంగా ప్రదర్శించి అలుపెరుగక పోషించడానికి పురుషుడు తీవ్రకృషిచేస్తాడనడంలో సందేహంలేదు

గృహములోగృహలక్ష్మిఅంటిభార్య ప్రేమనిధానములైనటి సుతులుఉన్నప్పుడు పురుషప్రయత్నము స్వతస్సిద్ధముగా వృద్ధిచెంది పురుషుడు ఉద్యోగముపట్ల ఉండుతాడు అరణాలవంటి సుతులని, ప్రాణసర్వస్వముయైన యిల్లాలినిచూసికొని పురుషుడు ఎంతటిదుస్సహమైన కష్టాలనైన ఎదుర్కొగలుగుతాడు,

* * * *

మేరీ—లెయిలీలు ఆదర్శప్రాయమైన సాంసారిక జీవితాన్నినడిపారు యువకుడైనలెయిలీ తనద్రవ్యమునంతను నష్టదాయకమైన వ్యాపారములో పెట్టిఎడిపెట్టుకోయి పోలుపాడు అతనిభార్య మేరీగుణవతి— ఆమె సంపన్నగృహములో సుఖజీవితానికలవడి పెంచబడిన సుకుమారి— ఇక్కడ పతి చూడబోతే అగర్భదరిద్రంలోఉంటాడు—అతనిబాధ యెవరుకొరచేప్పాలి? ఇంతకంటె అతనికెక్కువ కష్టమేమంటే తానుకట్టుకొన్న భార్యసమక్షములో తాను సహజంగాతేవటువంటి చిరునవ్వును తెచ్చిపెట్టుకోవడం!

కాని ఆమెకుశాగ్రబుద్ధియగుటచేభర్తదుఃఖస్థితిలోఉన్నట్లు గ్రహిస్తుంది కాని కారణమారయలేకపోయింది

భర్త తాను ప్రేమించి లాలించవలసిన ప్రేయసిని భరించలేనంతదుర్భరావస్థలోఉన్నాడని పదుఃఖిస్తాడు

మనముమిక్కుటముగా ప్రేమించేవారి పలుకులవినుటకు మనకుసుఖంగాఉంటుంది సతీపతులమధ్య అవ్యాజమైనప్రేమ ఉన్నప్పుడు వారిమధ్యరహస్యవృత్తాంతాలేమీ ఉండవు అనవా ఒకరల్లాంటిరహస్యములను గుట్టుగాపెట్టుకోదలచినా రెండోవారికదగిట్టదు కాబట్టింపడోపులకున్నకష్టాలుగాని సుఖాలుగాని ఒకరికొకరు చెప్పుకోవాలి. అలా చెప్పుకొనినాడు వారిరువురిమధ్య అవ్యాజమైన ప్రేమలేదనవచ్చును

అయువవుడు కొంతకాలం [illegible] ప్రేయసి నావద్ద క్షేమంగాను, సురక్షితంగాను, వినోదమంగానుఉంటేనే నాకుపూర్తిగా సైనా సుఖంగా కాపురము చేయగలను" అని

అయువకుడు సహజకోమలమైన తరుణిమనస్సు నొచ్చుకుంటుందనికాబోలు తనదుర్భరదారిద్ర్యమునుగూర్చి ఆమెతో చెన్నడు మచ్చటించలేదు

ఒకనాడు తనప్రేయసికి నిజవృత్తాంతము చెప్పివేయాలని నిశ్చయించాడు

"ఈవిషయం చెపితే నాభార్య బహ్మానందంపడుతుంది అవిడలోనున్న సహజశక్తి సామర్థ్యములన్నింటిని నేనావిధముగా చైతన్యపరచేలాచేస్తాను అప్పుడే నాయందామెకు నిజమైన ప్రేమ ఉన్నదిలేనిది తెలుస్తుంది ఆమె నన్నువలచినది ఈ సృష్టనము కొఱకు కాదని అప్పుడు నాకు చెపుతుంది."

* * * *

సత్ప్రవర్తనియగు ప్రతిస్త్రీహృదయంలోదైవికమైన తేజస్సు నిత్యప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది— ఆతేజస్సు తనకాంతిని కలిమిగలదినాల్లో పైకి ప్రసరింపజేయదు కాని పతితాపసలో ఆజ్యోతి జాజ్జ్వల్యమానంగా ప్రకాశిస్తుంది నిజానికిప్రతివాళ్లభార్యల హృదయాలలోను అట్లాంటి శక్తివంతమైన తేజస్సు ఉందనిఎవరికితెలియదు అదైవికమైనశక్తి పురుషుడెన్నడు గ్రహించలేడు కాలవాహినిలో సంసారనౌకని నడపడంలో సతీపతులు సమానభాధ్యతె పంచుకొన్నప్పుడుగాని స్త్రీలకున్న సహజశక్తి సామర్థ్యములనుపురుషుడు గ్రహింపజాలడు.

* * * *

లెయిలీగృహోన్ముఖుడై వెళ్లిపోయాడు. ఆనాడు తనదారిద్ర్యావస్థను భార్యకు విశదపరిచాడు

ఎన్నాళ్లనుండియో తనభర్త హృదయగోళమునందు దాగియున్న రహస్య వృత్తాంతమును తెలిసికొని మేరీమనో శైశల్యము విడనాడింది.

పాపమా మెకు పేదరికమున్న నేమియో తెలియదు. తనబాల్యావస్థలో ప్రణయగాథలు చదివేటప్పుడు విషాదపరిస్థితులలో దగుల్కొనిన యువతీయువకుల కడుగండ్లుమాని కంటతడిపెట్టేది. అంతకుమునుపు ఆమెపేదరికము నెన్నడు అనుభవించియుండలేదు.

లెయిలీ మిటమిటలాడే డాంబికుడుగాడు. లెయిలీవల్ల యథార్థస్థితి తెలిసికొని మేరీముఖారవిందమువికసించింది కలిమిలేములు కావడికుండలగుట మేరీలేమికై చింతనొందలేదు. ఎట్టికష్టపరిస్థితులనైనా ఎదుర్కొనడానికి తగిన మనోదార్ఢ్యమును ఆమె అలవరచికొన్నది.

* * * *

అట్టి దుర్భరదారిద్ర్యంలోకూడ—గృహోపకరణములను క్రమముగా అమ్మివేసి అమూల్యము మీద జీవయాత్రనాగించే అదుర్దినాలలోకూడ లెయిలీమేరీకి ప్రియతముమైనమురళిని బద్రపరిచాడు ఇదిఅద్భుతమైన లెయిలీమేరీల ప్రణయగాథ.

మేరీ ఒక ఆదర్శప్రాయమైనవనిత ఆమెహృదయము అమృతరసమయము లెయిలీకితనప్రేమ సామ్రాజ్యాన్ని పట్టగట్టింది—వదనవోజ్వలమైన తనసహజకోమలత్వము చే పతినిసానందపరవశునిచేసేది— చిలుక గోరువంకలవలె మేరీలెయిలీలు సంసారిక జీవయాత్రను సుఖంగాసాగించారు—

మేరీముఖము ఎప్పుడుచిరునవ్వుతో కలకలలాడుతూఉండేది అమెకదేఐశ్వర్యము—

రెండవ వీరశైవధర్మపరిషత్తు

శ్రీ సోమేశ్వరస్వామి ఉత్సవము

కొలనుపాక మహాక్షేత్రమునందు గతవత్సరమున శ్రీసోమేశ్వరస్వామివారిఉత్సవము, జగద్గురు రేణుకాచార్యజయంతితోపాటు ప్రథమవీరశైవ ధర్మపరిషత్తు వైభవముగా జరిగినసంగతి యందరికి విశదమే—

ప్రస్తుతము శాశ శ॥ [illegible] ధాత సం॥ ఫాల్గుణ బ॥ [illegible] లు, బుధ గురువారములయందు ద్వితీయ వీరశైవ ధర్మపరిషత్తు, శివమూర్తులు బ్రహ్మ శ్రీ పండితవర్య చిదిరెమరము వీరభద్రశర్మగారి యధ్యక్షతలో జరుగనున్నది— ఇందు వీరశైవధర్మములనుగూర్చి వేదాగమశాస్త్రరీత్యా, దేశకాలపాత్రము సమన్వయముగ నుపన్యసించబడును— మరియు శివకథాప్రవచనములును ఇతరమహాజనుల ఉపన్యాసములును జరుగును గావున పండితులుమొదలు పామరులవరకందరును నీపరిషత్తునకు నేతెంచి స్వసంఘమునుద్ధరించుట కర్తవ్యము గావున యథాశక్తితనువున ధనములతో తోడ్పడగోరుచున్నాము—

[శ్రీసోమేశ్వరస్వామివారిజాతర ఫాల్గుణ బ॥ [illegible] వరకు గొప్పగాసాగుచునేయుండును— కొలనుపాక అలేరుస్టేషనుకు వాలుగుమైళ్లదూరములోగలదు—]

కొలనుపాక } కురువమురం

ఫా॥ఫా॥శు॥౧౮ } నీలకంఠయ్య

పరిషత్ కార్యదర్శి

గోలకొండ కవులసంచిక

చందాదారులకు	వెల రు	౧-౦-౦
ఇతరులకు	,, ,,	౨-౦-౦

మాచందాదారులకు

తమ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములలో చందా నంబరు తెలుపవలెను. లేదేని జవాబు ఇవ్వబడదు. తమ లేఖలు కూడా పేర వ్రాయవలెను,

నో — చందానంబరు తమకుపంపుపత్రిక పైన వుండును

Printed and Published by G, Ramakrishna Reddy at the Golkonda PowerPress, Hyderabad. Editor K Balakrishna Reddy.